

Riksdagens svar på regeringens propositioner med förslag till lag om pensionsstiftelser och vissa lagar som har samband med den samt med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringskassor

Till riksdagen har överlämnats regeringens proposition nr 187/1995 rd med förslag till lag om pensionsstiftelser och vissa lagar som har samband med den samt regeringens proposition nr 188/1995 rd med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringskassor. Riksdagen har i ärendet mottagit social- och hälsovårdsutskottets betänkande nr 28/1995 rd.

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att stadgandena om placeringen av olika pensionsanstalters tillgångar av konkurrensskäl förenhetligas i den mån detta är möjligt med tanke på täckningen samt bolagen, stiftelserna och kassorna. Detta bör beaktas då en förordning utfärdas med stöd av lagen om pensionsstiftelser. Då den pågående utredningen av verksamhetskapital blir klar bör också lagstiftningen ändras så att konkurrensneutraliteten genomförs så omfattande som möjligt. I fråga om pensionskassorna bör det utredas i vilken mån det ansvar som bestäms utifrån kassans

affärsresultat skall inräknas i ansvaret för försäkringsavgifter. De behövliga utredningarna jämte lagförslag skall föreläggas riksdagen före utgången av maj 1996.

Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt vidtar lagstiftningsåtgärder för att dubbelbeskattning skall undvikas då en pensionsstiftelses eller pensionskassas övertäckning överförs till arbetsgivaren eller en delägare.

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att det vid beslut om försämring av pensionsförmåner genom ändring av en pensionsstiftelses stadgar och vid fastställande av stadgarna tillräckligt klart och tydligt konstateras hur och av vilken orsak ändringen är nödvändig för stiftelsens fortsatta verksamhet, om de som ändringen gäller inte har gett sitt medgivande till ändringen.

Riksdagen har antagit följande lagar, av dem den första efter sådan behandling som stadgas i 67 § 2 mom. riksdagsordningen:

Lag om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som 67 § riksdagsordningen föreskriver, stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Denna lag tillämpas på pensionsstiftelser som grundats av arbetsgivare samt utgör försäkrings- och pensionsanstalter som utan att bedriva affärsmässig försäkringsverksamhet beviljar de personer som hör till dess verksamhetskrets och dessas förmånstagare pensioner och med dem jämförbara andra förmåner, som kan anses höra till social personförsäkringsverksamhet.

På en pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetsta-

gare (395/61) tillämpas stadgandena i denna lag om inte något annat följer av nämnda lag.

2 §

I denna lag avses med

1) *A-pensionsstiftelse* en pensionsstiftelse vars syfte är att bevilja enbart frivilliga tilläggs pensioner och andra förmåner,

2) *B-pensionsstiftelse* en pensionsstiftelse vars syfte är att bevilja enbart lagstadgade pensioner och andra förmåner,

3) *AB-pensionsstiftelse* en pensionsstiftelse vars syfte är att bevilja både frivilliga tilläggsförmåner (A-avdelning) och lagstadgade pensioner och andra förmåner (B-avdelning),

4) *sampensionsstiftelse* en pensionsstiftelse enligt 13 kap. till vilken det kan höra två eller flera arbetsgivare, samt

5) *personer som hör till verksamhetskretsen* sådana personer som står i arbets-, tjänste- eller annat anställningsförhållande till arbetsgivaren eller hör till dennas ledning och är försäkrade i pensionsstiftelsen.

De försäkrade kan vara en viss i stadgarna bestämd grupp av de i 1 mom. 5 punkten nämnda personerna.

Med stöd av en bestämmelse i pensionsstiftelsens stadgar kan till pensionsstiftelsens verksamhetskrets även höra

1) en arbetstagare som av arbetsgivaren utsänts till en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för att, utan att under denna tid stå i arbetsförhållande till arbetsgivaren, arbeta vid ett moder- eller dotterbolag som hör till samma ekonomiska helhet som arbetsgivaren eller vid ett intresseföretag eller i ett annat företag, i vilket arbetsgivaren har bestämmanderätt, samt

2) den som erhåller pension från pensionsstiftelsen.

3 §

Till en A-pensionsstiftelsens verksamhetskrets skall höra minst 30 personer och till en B-pensionsstiftelsens eller AB-stiftelsens B-avdelnings verksamhetskrets minst 300 personer.

Till verksamhetskretsen för en A-pensionsstiftelse som inleder sin verksamhet skall vid utgången av det andra kalenderåret efter att stiftelsen grundades stadigvarande höra minst 30 personer. Vid samma tidpunkt skall till en B-stiftelsens eller AB-stiftelsens B-avdelning stadigvarande höra minst 300 personer.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl förlänga den tidsfrist som stadgas i 2 mom. med högst ett år.

4 §

En pensionsstiftelse får inte bedriva annan verksamhet än pensionsstiftelseverksamhet enligt 1 §.

Pensionsstiftelsens tillgångar får inte användas för ändamål som är uppenbart främmande för dess verksamhet.

Pensionsstiftelsen skall dimensionera sin verksamhet så att den kan bedrivas utan upplåning. Pensionsstiftelsen kan dock vid be-

hov uppta lån på ett sätt som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

En pensionsstiftelse får inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd av ett aktiebolags aktiekapital äga mera än ett belopp som motsvarar 20 procent av bolagets aktiekapital och det röstetal som samtliga aktier medför. Det belopp som pensionsstiftelsen placerar i aktier i ett sådant bolag eller i flera bolag som hör till samma koncern får utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd uppgå till högst 10 procent av pensionsstiftelsens egendom. De begränsningar som stadgas i detta moment gäller inte bolag vars verksamhet kan anses ansluta sig till pensionsstiftelsens verksamhet och vara ändamålsenligt från dess synpunkt, inte heller bostads- eller fastighetsbolag.

När de i 4 mom. angivna begränsningarna tillämpas på en pensionsstiftelse, skall också sådana andra aktiebolags aktieinnehav och bestämmanderätt beaktas i vilka pensionsstiftelsen har mer än hälften av aktiekapitalet eller det röstetal som aktierna medför.

Vad 4 och 5 mom. stadgar om aktiebolags aktiekapital och det röstetal som aktierna medför skall tillämpas på motsvarande bestämmanderätt också i andra företag.

En pensionsstiftelse får inte vara delägare i ett företag för vars förbindelser pensionsstiftelsen blir obegränsat ansvarig.

5 §

En pensionsstiftelse skall placera sina tillgångar på ett betryggande och inkomstbringande sätt samt med beaktande av pensionsstiftelsens likviditet.

Pensionsstiftelsen har rätt att mot säkerhet låna ut sina tillgångar till arbetsgivaren, som på lånet samt på sådan skuld till stiftelsen som har uppkommit på någon annan grund skall betala minst den ränta som tillämpas vid beräkningen av det i 43 § nämnda pensionsansvaret.

Är arbetsgivaren ett aktiebolag, får de mot vederlag förvärvade aktier stiftelsen äger i arbetsgivarbolaget uppgå till högst 10 procent av bolagets aktiekapital. Det belopp pensionsstiftelsen placerat i aktier som förvärvats på nämnda sätt får dock vara högst 10 procent av pensionsstiftelsens egendom.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl bevilja undantag från 3 mom.

6 §

Medlem och eventuella skulder samt intäkter

och kostnader för en avdelning inom en AB-pensionsstiftelse skall hållas åtskilda från varandra.

De tillgångar som utgör täckning för det pensionsansvar som avdelningarna inom en AB-pensionsstiftelse har och som enligt stadgandena i lagen inte skall användas för andra ändamål, skall användas enbart för tryggnad av sådana pensioner och övriga förmåner som ifrågakommande avdelningen svarar för, om inte pensionsstiftelsen med stöd av 3 mom. beslutar något annat.

Om en A- eller B-avdelnings tillgångar enligt 46 § och med stöd av den meddelade stadganden och föreskrifter i samband med bokslutet uppskattas täcka beloppet av ansvaret enligt 46 och 47 §§ och tillgångarna i sin helhet beräknas överstiga beloppet av ifrågakommande avdelnings pensionsansvar och övriga skulder, får de mot skillnaden svarande tillgångarna överföras till täckning för en annan avdelnings pensionsansvar. Till följd av överföringen får hos den avdelning varifrån tillgångar överförs inte bli ansvarsunderskott.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

2 kap.

Grundande av pensionsstiftelse

7 §

En pensionsstiftelse kan grundas av en arbetsgivare. Arbetsgivaren kan vara en fysisk eller juridisk person.

Arbetsgivaren skall vara antingen en inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bostad medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en juridisk person vars hemort finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar pensionsstiftelsen tillstånd att avvika från detta. En juridisk person har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet när den har bildats enligt lagstiftningen i någon stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och den har antingen sin stadgegenliga hemort, centralförvaltning eller huvudkontor i någon stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Den verksamhet inom vilken de personer

verkar för vilkas pensionsskydd pensionsstiftelsen grundas skall av arbetsgivaren utövas i Finland.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud kan inte grunda en pensionsstiftelse.

8 §

Över grundandet skall upprättas en stiftelseurkund som skall dateras och undertecknas av arbetsgivaren.

Stiftelseurkunden skall innehålla förslag till stadgar för stiftelsen och i den skall även anges

- 1) stiftarens namn, medborgarskap, bostadsort och postadress, samt
- 2) det grundkapital som tillfaller stiftelsen vid dess grundande.

9 §

I pensionsstiftelsens stadgar skall anges

- 1) pensionsstiftelsens namn,
- 2) den kommun i Finland som är pensionsstiftelsens hemort,
- 3) syftet med pensionsstiftelsen,
- 4) arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen,
- 5) pensionsstiftelsens verksamhetskrets och vem som är en sådan förmånstagare som avses i 1 §,
- 6) förmånerna och deras storlek eller beräkningsgrund,
- 7) förutsättningarna för att få en förmån,
- 8) betalningstiden för en förmån,
- 9) om och i vilken mån en person som har hört till verksamhetskretsen, och vars försäkringsförhållande har upphört innan en händelse som ger rätt till pension eller annan förmån inträffat, själv eller hans förmånstagare bibehåller rätten till pension eller annan förmån,
- 10) pensionsstiftelsens grundkapital,
- 11) antalet medlemmar och suppleanter i styrelsen samt antalet revisorer och revisors-suppleanter, deras mandatperiod och hur de väljs,
- 12) om pensionsstiftelsen har ett förvaltningsråd, dess uppgifter, antalet medlemmar, deras mandatperiod och hur de väljs,
- 13) huruvida och enligt vilka grunder ersättning skall betalas till medlemmarna i styrelsen eller andra förvaltningsorgan för deras uppdrag,
- 14) vem som har rätt att teckna pensionsstiftelsens namn,
- 15) på vilket sätt verksamhetsberättelsen,

bokslutet och revisionsberättelsen skall hållas till påseende för personer som hör till verksamhetskretsen samt pensions- och övriga förmånstagare, samt på vilket sätt tillkännagivanden i övrigt skall ske,

16) hur beslut om ändring av stadgarna skall fattas, samt

17) hur pensionsstiftelsens egendom skall delas då pensionsstiftelsen upplöses.

10 §

Fastställelse av pensionsstiftelsens stadgar och ändringar i dem skall sökas hos social- och hälsovårdsministeriet.

Ministeriet skall fastställa stadgarna eller ändringar i dem, om stadgarna överensstämmer med lagen.

11 §

Om ändringar i pensionsstiftelsens stadgar beslutar pensionsstiftelsens styrelse eller förvaltningsråd, om pensionsstiftelsen har ett förvaltningsråd. Beslut om stadgeändring fattas enligt 23 § 2 mom. Om stadgeändringen direkt gäller arbetsgivarens rättigheter och skyldigheter, är utöver vad som i övrigt stadgas en förutsättning för fastställelse att arbetsgivaren har godkänt ändringen.

Avser ändringen i pensionsstiftelsens stadgar att pensionerna för personer som hör till verksamhetskretsen minskas eller slopas, till den del pensionerna kan anses grunda sig på tjänstgöring som skett före tidpunkten för ändringen, är en förutsättning för en fastställelse av stadgeändringen att ändringen understöds av minst fyra femtedelar av de närvarande medlemmarna vid pensionsstiftelsens styrelses eller förvaltningsråds sammanträde.

Avser ändringen i pensionsstiftelsens stadgar att pensionerna för personer som har hört till verksamhetskretsen eller att pensioner som redan utbetalas till personer som är pensionerade, eller att de framtida pensionerna för dessa personer eller deras förmånstagare skall minskas eller slopas, är en förutsättning för fastställelse av stadgeändringen att beslutet om ändring av stadgarna har fattats med kvalificerad majoritet enligt 2 mom. och att ändringen dessutom är nödvändig för pensionsstiftelsens fortsatta verksamhet, eller att de personer vars pensioner minskas eller slopas har gett sitt samtycke till åtgärden.

Vad 2 och 3 mom. stadgar tillämpas inte på

en stadgeändring som begränsar pensionens framtida tillväxt.

När en pensionsstiftelses pensioner och andra förmåner minskas eller slopas enligt 1—3 mom. skall enligt vad som är skäligt den prioritetsordning beaktas som i pensionsstiftelsens stadgar har bestämts för fördelningen av pensionsstiftelsens tillgångar mellan förmånstagarna när pensionsstiftelsen upplöses, samt att förmånstagargruppernas ställning i förhållande till varandra bevaras i rimlig mån oförändrad efter försämringarna av pensioner och andra förmåner. Pensioner och andra förmåner får inte minskas eller slopas till den del pensionsstiftelsens pensionsansvar är täckt.

Om pensioner och andra förmåner enligt det lagstadgade pensionsskyddet minskas eller begränsas, kan pensionsstiftelsens pensioner och andra förmåner enligt det frivilliga tilläggs-pensionsskyddet utan hinder av 2, 3 och 5 mom. på motsvarande sätt minskas eller begränsas genom att ändra pensionsstiftelsens stadgar. Vad som stadgas i föregående mening gäller likaså ändring av pensionsstiftelsens stadgar så att man inte ersätter de minskningar och begränsningar som gjorts i pensioner och andra förmåner enligt det lagstadgade pensionsskyddet med pensioner och andra förmåner enligt det frivilliga pensionsskyddet. Det beslut om ändring av stadgarna som avses i detta moment skall fattas så som avses i 1 mom., om inte något annat bestäms i pensionsstiftelsens stadgar.

Vad 2—5 mom. stadgar gäller inte ändring av stadgar för B-pensionsstiftelse och AB-pensionsstiftelses B-avdelning.

12 §

En pensionsstiftelse skall ha antingen ett finsk- eller svenskspråkigt namn. Det finskspråkiga namnet skall innehålla ordet "eläkesäätio" och det svenskspråkiga namnet på motsvarande sätt ordet "pensionsstiftelse".

Pensionsstiftelsens namn skall klart skilja sig från andra pensionsstiftelsers namn. Namnet får inte strida mot god sed eller vara vilseledande.

Om en pensionsstiftelse har för avsikt att använda sitt namn på två eller flera språk, skall varje namnform nämnas i pensionsstiftelsens stadgar. Till sitt innehåll skall namnformerna på de olika språken motsvara varandra.

13 §

Om grundande av en pensionsstiftelse skall en anmälan göras till registret över pensionsstiftelser inom tre månader efter att social- och hälsovårdsministeriet har fastställt stadgarna. Om pensionsstiftelsen inte inom den nämnda tiden har anmälts för registrering eller vägrats registrering, har grundandet av pensionsstiftelsen förfallit.

Till registeranmälan skall fogas en försäkran av pensionsstiftelsens samtliga styrelsemedlemmar om att grundkapitalet innehas av pensionsstiftelsen. Till anmälan skall även fogas ett intyg av pensionsstiftelsens revisorer om att stadgandena om grundkapital har iakttagits.

När pensionstiftelsen antecknats i registret över pensionsstiftelser skall social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i handelsregistret utan dröjsmål meddela patent- och registerstyrelsen namnet på den arbetsgivare till vilken pensionsstiftelsen är knuten, pensionsstiftelsens namn samt tidpunkten när pensionsstiftelsen antecknats i registret över pensionsstiftelser.

14 §

Om grundandet av pensionsstiftelsen förfaller återgår grundkapitalet och avkastningen på det till arbetsgivaren.

15 §

Om grundkapitalet delvis erläggs i form av annan egendom än pengar (*apportegendom*), skall en bestämmelse om saken tas in i stiftelseurkunden. Apportegendomen skall vara förenlig med syftet med den försäkringsverksamhet som pensionsstiftelsen bedriver.

16 §

Före registreringen får pensionsstiftelsen inte förvärva rättigheter eller ingå förbindelser och inte heller kära eller svara vid eller inge ansökan till domstol eller andra myndigheter. Styrelsen kan dock föra talan i ärenden som gäller grundandet av pensionsstiftelsen.

För förpliktelser som uppkommit före registreringen genom åtgärder som har vidtagits på pensionsstiftelsens vägnar, ansvarar de som deltagit i åtgärderna eller som beslutat om dem solidariskt. Ansvar för förpliktelser som följer av stiftelseurkunden övergår dock på pensionsstiftelsen sedan den registrerats.

Har avtal på pensionsstiftelsens vägnar ingåtts med någon som visste att pensionsstiftel-

sen var oregistrerad, kan denne, om inte något annat överenskommits, frånträda avtalet i fall ansökan om registrering inte har gjorts inom den i 13 § angivna tiden eller om registreringen har förvägrats. Om medkontrahenten inte visste att pensionsstiftelsen var oregistrerad, kan han frånträda avtalet till dess pensionsstiftelsen registrerats.

3 kap.

Pensionsstiftelsens ledning

17 §

En pensionsstiftelse skall ha en styrelse med minst fem medlemmar och minst fem suppleanter.

De personer som hör till stiftelsens verksamhetskrets väljer bland sig minst två styrelsemedlemmar och minst två suppleanter för dessa. I stiftelsens stadgar kan dock bestämmas att valet av styrelsemedlemmar som företräder personer som hör till verksamhetskretsen anförtros företrädare för de personer som hör till verksamhetskretsen. Om ovan nämnda bestämmelse ingår i stadgarna, skall stadgarna även bestämma vem som företräder de personer som hör till verksamhetskretsen och på vilket sätt de skall välja styrelsemedlemmar. Arbetsgivaren väljer de övriga styrelsemedlemmarna och deras suppleanter. Förvaltningsrådet kan, om det bestäms i pensionsstiftelsens stadgar, på förslag av arbetsgivaren och de personer som hör till verksamhetskretsen välja alla medlemmar i styrelsen.

Oberoende av vad 2 mom. stadgar väljer arbetsgivaren vid grundandet av pensionsstiftelsen interimistiskt alla styrelsemedlemmar och deras suppleanter. Av dessa skall två medlemmar och deras suppleanter vara personer som kan hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets. När arbetsgivaren väljer styrelsemedlemmar som skall företräda de personer som hör till verksamhetskretsen skall arbetsgivaren höra representanter för verksamhetskretsen. Tillämpas lagen om samarbete inom företag (725/78) eller lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/88) på arbetsgivar-sammanslutningen, skall arbetsgivaren vid val av styrelsemedlemmar som företräder verksamhetskretsen höra de företrädare för personalen som avses i nämnda lagar. Efter det pensionsstiftelsen blivit registrerad skall val av styrelsemedlemmar och deras suppleanter som hör till

verksamhetskretsen förrättas så snart som det med beaktande av vad 3 § 2 mom. stadgar är möjligt.

Om det enligt pensionsstiftelsens stadgar hör mer än fem medlemmar till styrelsen, skall i stadgarna beaktas att antalet styrelsemedlemmar som företräder arbetsgivaren i förhållande till antalet styrelsemedlemmar som företräder de personer som hör till verksamhetskretsen i rimlig mån motsvarar det som anges i 1 och 2 mom. I pensionsstiftelsens stadgar kan bestämmas att ombudsmannen hör till styrelsen.

Styrelsens mandatperiod skall upphöra senast under den fjärde räkenskapsperioden när nya styrelsemedlemmar har valts eller vid utgången av räkenskapsperioden.

Vad denna lag stadgar om styrelsemedlemmarna skall på motsvarande sätt tillämpas på styrelsens suppleanter.

18 §

En pensionsstiftelse skall ha en ombudsman. I pensionsstiftelsens stadgar kan bestämmas att en annan benämning skall användas för ombudsmannen. Ombudsmannen skall utnämnas av styrelsen eller, om så bestäms i pensionsstiftelsens stadgar, av förvaltningsrådet.

19 §

Minst hälften av styrelsemedlemmarna och suppleanterna samt ombudsmannen skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar stiftelsen tillstånd att avvika från detta.

En person som är omyndig eller som har försatts i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara styrelsemedlem eller ombudsman.

20 §

En styrelsemedlem kan frånträda sitt uppdrag före mandatperiodens slut. Styrelsen skall i så fall underrättas om avgången. En styrelsemedlem kan skiljas från sitt uppdrag av den som har utsett honom.

Om en plats i styrelsen blir ledig under mandatperioden eller om en styrelsemedlem förlorar sin behörighet för uppdraget enligt 19 § och någon suppleant inte finns, skall styrelsens övriga medlemmar dra försorg om att en ny medlem väljs för den återstående mandatperioden. Om dock styrelsen med sina återstående medlemmar och suppleanter är

beslutför, och både arbetsgivaren och de personer som hör till verksamhetskretsen är representerade i styrelsen, behöver inte någon ny medlem väljas.

Om pensionsstiftelsen inte har en behörig styrelse som antecknats i registret över pensionsstiftelser, skall social- och hälsovårdsministeriet uppmana styrelsens övriga medlemmar att korrigera detta eller, om förvaltningsrådet skall välja styrelsen, sammankalla denna för att välja styrelse. Om pensionsstiftelsen inte har en i registret antecknad ombudsman, skall ministeriet sammankalla styrelsen eller, om ombudsmannen skall utses av förvaltningsrådet, detta för att välja ombudsman. Om styrelse eller ombudsman inte väljs eller om anmälan därom inte utan dröjsmål görs till registret över pensionsstiftelser, skall ministeriet förordna en eller flera syssломän att sköta pensionsstiftelsens angelägenheter till dess en styrelse eller ombudsman har valts och antecknats i registret över pensionsstiftelser.

Ansökan till ministeriet får i det fall som avses i 3 mom., om inte ministeriet redan vidtagit behövliga åtgärder, göras av en styrelsemedlem, ombudsmannen eller en person som hör till verksamhetskretsen eller av en borgenär eller av någon annan vars rätt kan vara beroende av att pensionsstiftelsen har en behörig styrelse och en ombudsman.

21 §

Styrelsen skall ha en ordförande. Ordföranden väljs av styrelsen, om inte något annat bestäms i pensionsstiftelsens stadgar eller har beslutats vid valet av styrelse. Faller rösterna lika i styrelsen, avgörs ordförandevalet genom lottnings. Ombudsmannen får väljas till ordförande för styrelsen.

Ordföranden skall se till att styrelsen sammanträder vid behov. Han skall sammankalla styrelsen om en styrelsemedlem eller ombudsmannen kräver det. Ombudsmannen har, även då han inte är medlem av styrelsen, rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden, om inte styrelsen för något visst fall beslutar annorlunda.

22 §

Vid styrelsens sammanträde skall föras protokoll som undertecknas av sammanträdet ordförande och protokollföraren, om inte något annat bestäms i pensionsstiftelsens stadgar. Styrelsemedlemmarna och ombudsmannen har

rätt att få sin avvikande mening antecknad i protokollet.

23 §

Styrelsen är beslutförför då mer än hälften av dess medlemmar är närvarande, om inte ett större antal krävs enligt stadgarna. Beslut får dock inte fattas, om inte samtliga styrelsemedlemmar såvitt möjligt beretts tillfälle att delta i behandlingen av ärendet. Vid förhinder för en styrelsemedlem skall den suppleant som träder i hans ställe beredas sådant tillfälle.

Som styrelsens beslut gäller, om kvalificerad majoritet inte krävs enligt stadgarna eller 11 § i denna lag, den åsikt som mer än hälften av de närvarande biträdd, eller då rösterna faller lika, den åsikt som ordföranden omfattar.

24 §

En styrelsemedlem eller ombudsmannen får inte delta i behandlingen av ärenden som gäller förhållandet mellan honom och pensionsstiftelsen eller hans privata intressen i övrigt.

25 §

Styrelsen skall sköta pensionsstiftelsens förvaltning och se till att dess verksamhet ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Ombudsmannen sköter pensionsstiftelsens löpande förvaltning enligt styrelsens anvisningar och föreskrifter. Åtgärder som med beaktande av omfattningen och arten av pensionsstiftelsens verksamhet är ovanliga eller vittsyftande får ombudsmannen vidta endast om styrelsen befullmäktigat honom därtill eller om styrelsens beslut inte kan inväntas utan att pensionsstiftelsens verksamhet orsakas väsentlig olägenhet. I sistnämnda fall skall styrelsen så snart som möjligt underkännas om åtgärden.

Ombudsmannen skall se till att pensionsstiftelsens bokföring är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt. Styrelsen skall se till att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ändamålsenligt ordnad.

26 §

Styrelsen företräder pensionsstiftelsen och tecknar dess namn. I pensionsstiftelsens stadgar kan bestämmas att en styrelsemedlem eller ombudsmannen har rätt att teckna pensionsstiftelsens namn eller att styrelsen kan ge någon av sina medlemmar, ombudsmannen eller någon annan en sådan rätt. En namntecknare

som inte är styrelsemedlem eller ombudsman skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar pensionsstiftelsen tillstånd att avvika från detta, och för honom gäller vad 24 § stadgar om styrelsemedlem eller ombudsmannen. Minst en av de personer som avses i detta moment skall vara bosatt i Finland.

Rätten att teckna stiftelsens namn kan begränsas endast så att två eller flera personer har rätt att teckna stiftelsens namn endast gemensamt.

Styrelsen kan när som helst återkalla en namnteckningsrätt.

27 §

Ombudsmannen har rätt att företräda pensionsstiftelsen i de ärenden som enligt 25 § ankommer på honom.

28 §

Styrelsen eller någon annan i 26 § avsedd företrädare för pensionsstiftelsen får inte företa rättshandlingar eller vidta andra åtgärder som är ägnade att bereda en person som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets eller någon annan orättmätig fördel på bekostnad av pensionsstiftelsen eller någon annan person som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets.

En företrädare för pensionsstiftelsen får inte iakttä ett av pensionsstiftelsens organ fattat beslut som är ogiltigt på grund av att det strider mot denna lag eller pensionsstiftelsens stadgar.

29 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan med beaktande av omfattningen av en pensionsstiftels verksamhet fastställa stadgar enligt vilka pensionsstiftelsen skall ha ett förvaltningsråd.

Förvaltningsrådet skall ha minst fem medlemmar och minst fem suppleanter. Ombudsmannen och styrelsemedlemmarna får inte höra till förvaltningsrådet.

De personer som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets väljer bland sig minst två av förvaltningsrådets medlemmar och minst två suppleanter för dessa. På val av de nämnda medlemmarna i förvaltningsrådet tillämpas på motsvarande sätt vad 17 § 2 mom. stadgar om val av styrelsemedlemmar som företräder personer som hör till verksamhetskretsen. Arbets-

givaren väljer förvaltningsrådets övriga medlemmar. I fråga om förhållandet mellan antalet företrädare för arbetsgivaren och antalet företrädare för de personer som hör till verksamhetskretsen i förvaltningsrådet gäller vad 17 § 4 mom. stadgar om förhållandet mellan antalet företrädare för arbetsgivaren och antalet företrädare för de personer som hör till verksamhetskretsen i styrelsen.

Vad 17 § 5 och 6 mom. samt 19 och 20 §§ stadgar om styrelsemedlemmarna och deras suppleanter skall på motsvarande sätt tillämpas på förvaltningsrådets medlemmar och suppleanter. I fråga om förvaltningsrådet och dess medlemmar gäller dessutom i tillämpliga delar vad 21—24 §§ stadgar om styrelsen och dess medlemmar.

30 §

Utöver vad som annanstans i denna lag stadgas skall förvaltningsrådet övervaka styrelsens skötsel av pensionsstiftelsens förvaltning, fastställa stiftelsens bokslut och välja revisorer på framställning av arbetsgivaren och de personer som hör till verksamhetskretsen.

Styrelsen skall ge förvaltningsrådet och dess medlemmar de upplysningar som de anser sig behöva för skötseln av sitt uppdrag. En medlem i förvaltningsrådet skall begära upplysningarna vid dess sammanträde.

Förvaltningsrådet kan ge styrelsen anvisningar i frågor som är omfattande eller principiellt viktiga.

4 kap.

Revision

31 §

På revision i en pensionsstiftelse tillämpas revisionslagen (936/94), om inte något annat följer av denna lag.

En pensionsstiftelse skall ha minst två revisorer. De personer som hör till verksamhetskretsen skall välja åtminstone en revisor och en revisorssuppleant för denne och arbetsgivaren skall utse de övriga revisorerna och revisorssuppleanter för dessa. Har pensionsstiftelsen ett förvaltningsråd, utser detta revisorer och revisorssuppleanter på framställning av de personer som hör till verksamhetskretsen och arbetsgivaren.

Utan hinder av 2 mom. väljer arbetsgivaren vid grundandet av en pensionsstiftelse in-

terimistiskt alla revisorer och deras revisorssuppleanter. Vid val av revisorer som företräder verksamhetskretsen skall arbetsgivaren höra företrädare för verksamhetskretsen. Tillämpas lagen om samarbete inom företag eller lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar på arbetsgivarsammanslutningen, skall arbetsgivaren vid val av revisorer som företräder verksamhetskretsen höra de företrädare för personalen som avses i nämnda lagar. När pensionsstiftelsen har registrerats skall valet av revisorer och deras revisorssuppleanter som företräder verksamhetskretsen förrättas så snart som det med beaktande av vad 3 § 2 mom. stadgar är möjligt.

Utan hinder av 2 och 3 mom. behöver en revisorssuppleant inte väljas, om en revisorssammanslutning som avses i 5 eller 6 § revisionslagen har valts till revisor.

Vad denna lag stadgar om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på revisorssuppleanterna.

32 §

Mandatperioden för en revisor skall bestämmas i pensionsstiftelsens stadgar. Revisorns uppdrag upphör då det styrelse- eller förvaltningsrådssammanträde avslutas vid vilket den revisionsberättelse som avses i 19 § revisionslagen för den sista räkenskapsperioden under hans mandatperiod behandlas eller, om revisorn valts tills vidare, då en ny revisor har valts i hans ställe.

33 §

En pensionsstiftelse skall ha minst en revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl på ansökan samtycka till att en pensionsstiftelse, i stället för en av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkänd revisor, får välja någon annan revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

34 §

Utöver vad 23 och 24 §§ revisionslagen stadgar, får revisor inte vara den som

1) är anställd hos en arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen, eller hos en sammanslutning som tillhör en sådan arbetsgivare och hör till en koncern som avses i 1 kap. 2 § aktiebolagslagen (734/78), eller vara en person som annars intar en underordnad eller beroende

ställning i förhållande till denna arbetsgivare, till en medlem i dess styrelse eller förvaltningsråd eller till den som har till uppgift att sköta denna arbetsgivares bokföring eller medelsförvaltning eller övervakningen därav,

2) är make till en person som avses i 1 punkten eller den som lever med en sådan person i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden, eller är syskon till en sådan person eller till denne står i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag att den ene är gift med den andres syskon, eller

3) har meddelats näringsförbud.

35 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren i de fall som stadgas i 27 § 1 mom. revisionslagen eller om revisorn är jävig enligt 34 § i denna lag.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande ges skall pensionsstiftelsens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för pensionsstiftelsen har valts en revisor i stället för den som ministeriet förordnat.

36 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela närmare föreskrifter om revisionsberättelse.

Pensionsstiftelsen skall utan särskild begäran tillstålla social- och hälsovårdsministeriet de rapporter och granskningsprotokoll som revisorerna uppgjort under räkenskapsperioden och överlämnat till styrelsen omedelbart efter det att revisorerna har överlämnat dessa till stiftelsen.

5 kap.

Bokslut

37 §

En pensionsstiftelsens räkenskapsperiod är 12 månader. När pensionsstiftelsens verksamhet inleds eller avslutas eller tidpunkten för bokslutet ändras får räkenskapsperioden vara kortare eller längre än 12 månader, dock högst 18

månader. En pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare har dock kalenderåret som räkenskapsperiod.

För varje räkenskapsperiod skall uppgöras ett bokslut som omfattar resultaträkning, balansräkning, bilagor till dem och verksamhetsberättelse. Pensionsstiftelsen är inte skyldig att uppgöra koncernbokslut. En pensionsstiftelse skall inte ingå i en sammanslutnings koncernbokslut.

I pensionsstiftelsens bokföring och vid uppgörande av bokslutet skall, utan hinder av vad som stadgas i någon annan lag, iakttas detta kapitel samt sådana av social- och hälsovårdsministeriet meddelade föreskrifter som följer av den speciella karaktär som pensionsstiftelsens verksamhet har.

Social- och hälsovårdsministeriet kan medge undantag från 1 mom., dock inte till den del det är fråga om en pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare.

38 §

Styrelsen och ombudsmannen skall datera och underteckna bokslutet. Har en styrelsemedlem eller ombudsmannen framfört en avvikande åsikt om bokslutet skall ett uttalande som återger den fogas till bokslutet, om han så kräver.

Till bokslutet skall fogas resultaträkningen och balansräkningen för den föregående räkenskapsperioden. Har specificeringen av poster i resultaträkningen eller balansräkningen ändrats under räkenskapsperioden, skall uppgifterna i det tidigare bokslutet om möjligt sammanställas så att de kan jämföras med det senare bokslutet.

Bokslutet skall tillställas revisorerna inom fyra månader efter räkenskapsperiodens slut. Revisorerna skall inom en månad avge en revisionsberättelse till styrelsen.

39 §

I resultat- eller balansräkningen eller i en bilaga till dem skall lämnas följande uppgifter:

1) pensionsstiftelsens aktier i aktiebolag och andelar i olika företag specificerade så som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer, och

2) en redogörelse för sådana i räkenskapsperiodens resultat ingående intäkts- och kostnadsposter som på ett betydelsefullt sätt inver-

kar på möjligheten att jämföra resultatet med närmast föregående bokslut eller annars är av avsevärd betydelse.

40 §

Har en pensionsstiftelse beviljat medlemmar av styrelsen eller förvaltningsrådet eller ombudsmannen penninglån, skall dessa, om det sammanlagda beloppet av ifrågavarande lån överskrider det belopp som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet, anges i en bilaga till balansräkningen enligt vad social- och hälsovårdsministeriet bestämmer.

Med dem som nämns i 1 mom. jämföras deras makar och syskon och de som står i rätt upp- eller nedstigande släktskaps- eller svågerlagsförhållande med dessa eller i sådant svågerlag att den ene är gift med den andras syskon.

41 §

Verksamhetsberättelsen skall göras upp enligt god bokföringssed och i den skall ges uppgifter om sådana för bedömningen av pensionsstiftelsens ställning och verksamhetsresultat viktiga omständigheter, för vilka det inte redogörs i resultat- eller balansräkningen, samt om händelser som är av vikt för pensionsstiftelsen.

42 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela föreskrifter och ge utlåtanden om tillämpningen av detta kapitel.

6 kap.

Pensionsansvaret och täckandet av det

43 §

Ansvar för en pensionsstiftelses stadgeenliga förbindelser skall bokföras som ansvars-skuld bland passiva i pensionsstiftelsens balansräkning.

Pensionsansvaret beräknas enligt social- och hälsovårdsministeriets bestämmelser för

1) pensioner och förmåner som börjat löpa före bokslutsdagen, samt för

2) framtida pensioner och andra förmåner till de personer som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets, till den del pensionen eller den andra förmånen kan anses ha tillväxt till tidpunkten för bokslutet samt för framtida

pensioner och andra förmåner till personer som har hört till pensionsstiftelsens verksamhetskrets.

Vid beräkning av pensionsansvaret för de personer som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets anses pensioner eller andra förmåner än förmåner enligt lagen om pension för arbetstagare tillväxa lineärt under den tid som ger rätt till pension, tills pensionsåldern uppnås. Pensionsansvaret skall dock uppgå till minst samma belopp som det skulle vara om personen hade upphört att omfattas av verksamhetskretsen vid tidpunkten för bokslutet.

Förlår inte pensionsstiftelsens tillgångar till att täcka pensions- och annat ansvar, bokförs skillnaden som ansvarsunderskott bland aktiva i balansräkningen.

44 §

Ändras grunderna för beräkning av pensionsansvaret för annat pensionsskydd än pensionsskydd enligt lagen om pension för arbetstagare så att pensionsansvaret enligt de nya grunderna är större än enligt de tidigare grunderna, kan social- och hälsovårdsministeriet bevilja pensionsstiftelsen tillstånd att till denna del hålla pensionsansvaret lägre under en viss tid, dock högst i tio år. Skillnaden skall årligen minskas enligt en plan som ministeriet har godkänt.

45 §

Arbetsgivaren skall minst en gång var fjärde månad betala understödsavgifter till en B-pensionsstiftelse och en AB-pensionsstiftelses B-avdelning eller ställa godtagbara säkerheter för täckande av ansvarsunderskottet minst så att de tillsammans med B-pensionsstiftelsens eller AB-pensionsstiftelsens B-avdelnings övriga intäkter är tillräckliga för att täcka de betalningar som har föranletts av pensionerna, pensionsstiftelsens eller dess B-avdelnings övriga kostnader samt den årliga förändringen i pensionsansvaret.

Arbetsgivaren skall betala understödsavgifter till en A-pensionsstiftelse och en AB-pensionsstiftelses A-avdelning eller årligen ställa godtagbara säkerheter för täckande av ansvarsunderskottet minst så att de tillsammans med A-pensionsstiftelsens eller AB-pensionsstiftelsens A-avdelnings övriga tillgångar och säkerheter är tillräckliga för att täcka pensionsansvaret enligt 47 eller 146 §.

De i 1 och 2 mom. avsedda understödsav-

gifterna skall erläggas i form av pengar till minst det belopp som behövs för att upprätthålla pensionsstiftelsens likviditet.

Om A-pensionsstiftelsens tillgångar enligt 46 § och med stöd av den meddelade stadganden och föreskrifter i samband med bokslutet uppskattas varaktigt täcka beloppet av ansvaret enligt 47 § och tillgångarna i sin helhet beräknas överstiga beloppet av pensionsstiftelsens pensionsansvar och övriga skulder, får de mot skillnaden svarande tillgångarna med social- och hälsovårdsministeriets samtycke återbetalas till arbetsgivaren. Vid uppskattningen av övertäckningen får ministeriet dock bestämma att värdet av vissa tillgångar som tillhör täckningen beräknas avvika från det gängse värdet. Till följd av återbetalningen får hos pensionsstiftelsen inte bli ansvarsunderskott.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

46 §

En B- och AB-pensionsstiftelse skall täcka det pensionsansvar enligt 43 § som följer av pensionsskyddet enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare och av de tilläggsskördar som registrerats enligt 11 § i samma lag, ansvarsfördelningen av skuld enligt 16 § i förordningen om pension för arbetstagare (183/62) och andra av social- och hälsovårdsministeriet fastställda poster som kan jämföras med pensionsansvaret (*pensionsansvarets bruttobelopp*).

Vid täckandet av pensionsansvarets bruttobelopp skall pensionsstiftelsen se till att de tillgångar och förbindelser som hör till täckningen är säkra, ger god avkastning och är likvida samt att de är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning.

Pensionsstiftelsen skall med tillgångar som hör till egendomslag varom stadgas nedan i denna paragraf täcka pensionsansvarets bruttobelopp, av vilket först minskats följande poster:

1) återförsäkrarens andel högst till ett belopp som godkänns av social- och hälsovårdsministeriet,

2) fordringar som baserar sig på regressrätt, samt

3) poster som social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl godkänner som avdragbara.

De i 3 mom. avsedda tillgångar som utgör

täckning för pensionsansvarets bruttobelopp skall värderas till gängse värde enligt de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunderna. Ministeriet kan av särskilda skäl tillåta eller bestämma att vissa tillgångar som tillhör täckningen värderas avvika från det gängse värdet.

Pensionsansvarets täckning skall med de begränsningar som stadgas i förordning vara

1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,

3) aktier och andra andelar med rörlig avkastning,

4) andelar i placeringsfonder och andra därmed jämförbara företag för kollektivplaceringar,

5) fastigheter, byggnader och rättigheter i fast egendom, såsom nyttjanderätt och dispositionsrätt, samt legorätt, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar; rätt till vattenkraft som utnyttjas av ett vattenkraftverk förutsatt att in-teckning har fastställts till säkerhet för rätten att använda vattenkraft, byggnadstida fordringar, på sådana fastighetssammanslutningar som äger sådana tillgångar som avses i denna punkt och i vilka pensionsstiftelsen har en absolut bestämmanderätt,

6) fordringar på arbetsgivare samt andra fordringar på återförsäkrare än de andelar för återförsäkraren som nämns i 3 mom. 1 punkten,

7) skattefordringar och andra fordringar på staten och andra offentliga samfund,

8) fordringar vid ansvarsfördelningen enligt 16 § i förordningen om pension för arbetstagare,

9) andra materiella nyttigheter än de tillgångar som avses i punkt 5,

10) pengar och banktillgodohavanden, depositioner i kreditinstitut och andra institut som har rätt att ta emot depositioner,

11) resultatregleringar, såsom upplupna räntor och upplupna hyror och andra inkomstresster samt utgiftsförskott, eller

12) ansvarsunderskott för vilken har ställts en säkerhet som får användas som täckning.

Ministeriet kan på pensionsstiftelsens ansökan godkänna som täckning för pensionsansvarets bruttobelopp även andra än i 5 mom. nämnda tillgångar och förbindelser, vilka med hänseende till deras kvalitet och säkerhet kan likställas med de tillgångar som avses i 5 mom.

Det tillgångar och förbindelser som hör till täckningen skall förtecknas och förvaras åtskiljs från pensionsstiftelsens övriga tillgångar och förbindelser.

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar närmare anvisningar om tillämpningen av denna paragraf.

47 §

En A- och AB-pensionsstiftelse skall täcka sitt pensionsansvar som följer av frivilliga tilläggs pensioner och andra förmåner.

På täckande av det pensionsansvar som avses i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt vad 46 § 2—6 mom. stadgar om täckning av pensionsansvarets bruttobelopp. Stadgandet om fordringar på den ansvarsfördelning som avses i 5 mom. 8 punkten i nämnda paragraf skall dock inte tillämpas. Av täckningen skall 75 procent utgöras av sådana tillgångar och förbindelser som godkänns som täckning av pensionsansvarets bruttobelopp enligt 46 § 1 mom.

Om den anställningstid som infallit före pensionsstiftelsens grundande enligt stadgarna för en pensionsstiftelse som registreras efter att denna lag har trätt i kraft skall beaktas vid fastställande av pensionerna, kan med social- och hälsovårdsministeriets samtycke ett annat pensionsansvar som grundar sig på anställningstiden än ett sådant som avses i lagen om pension för arbetstagare täckas enligt denna paragraf inom högst fem år efter pensionsstiftelsens grundande.

De tillgångar och förbindelser som hör till täckningen skall förtecknas och förvaras åtskiljs från pensionsstiftelsens övriga tillgångar och förbindelser.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

48 §

En B- och AB-pensionsstiftelse skall med av arbetsgivaren ställd säkerhet eller på något annat sätt som godkänts av social- och hälsovårdsministeriet ordna sin verksamhet som överensstämmer med minimivillkoren enligt lagen om pension för arbetstagare så att det uppkommer ett med hänsyn till de försäkrade förmånerna betryggande förhållande mellan pensionsstiftelsens förbindelser och risktäckningskapacitet.

Den i 1 mom. avsedda säkerheten skall

utgöras av tillgångar och förbindelser som godkänns som täckning enligt 46 §. Säkerhetens belopp är fyra tolfedelar av pensionsstiftelsens ansvarsutgift under ett år, dock minst 500 000 mark och högst 15 procent av pensionsstiftelsens pensionsansvar. Med ansvarsutgiften under ett år avses det sammanlagda beloppet av utbetalningar av pension och förändringen i pensionsansvaret under ett räkenskapsår.

När stiftelsens verksamhet inleds, skall säkerheten gradvis utökas till sitt minimibelopp enligt 2 mom. inom loppet av fyra år så att säkerhetens värde vid utgången av varje kalenderår utgör minst antalet fjärdedelar av säkerhetens minimibelopp enligt det antal kalenderår som har förflutit efter det att stiftelsen har inlett sin verksamhet. Säkerhetens värde skall dock alltid vara minst 500 000 mark.

Under pensionsstiftelsens verksamhet skall den ovan i denna paragraf nämnda säkerheten på yrkande av den som har ställt den återbetalas till den del som den i varje enskilt fall överskrider det minimibelopp för säkerhet som stadgas i 2 eller 3 mom.

Ovan i denna paragraf avsedd säkerhet kan endast användas för betalning av sådana förbindelser som följer av pensionsskyddet enligt minimivillkoren i 46 § 1 mom., om inte de tillgångar som utgör täckning för pensionsansvaret räcker till för det.

Markbeloppet i 2 och 3 mom. kan genom förordning ändras att motsvara den allmänna prisutvecklingen.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

7 kap.

Utbetalning av förmån och begränsning av pensionsstiftelsens ansvar

49 §

Stadgandena i denna paragraf tillämpas på andra än lagstadgade förmåner.

50 §

En ansökan om förmån skall vara skriftlig. Sökanden skall till pensionsstiftelsen lämna in sådana handlingar och uppgifter som behövs som grund för bedömningen av pensionsstiftelsens ansvar och som skäligen kan krävas av honom, med beaktande också av pensionsstiftelsens möjligheter att skaffa utredning.

Arbetsgivaren är skyldig att ge pensionsstiftelsen alla de uppgifter som behövs för verkställande av denna lag.

Försäkrings- eller pensionsanstalten är skyldig att på begäran för en samordning av pensionerna avgiftsfritt tillställa pensionsstiftelsen alla på avgörandet i föreliggande ärende inverkan uppgifter som de har i sin besittning.

51 §

Är en pensionssökande minderårig eller är han på grund av sjukdom eller annan orsak oförmögen att själv söka pension och saknar han förmyndare eller god man, kan en av pensionsstiftelsen godkänd annan person som huvudsakligen har hand om honom, i egenskap av intressebevakare föra hans talan i ett ärende som gäller pension enligt denna lag.

Under de förutsättningar som i mom. stadgar kan pensionsstiftelsen betala ut pension till en nära anhörig till pensionstagaren eller till en annan person.

52 §

Pensionstagaren är skyldig att till pensionsstiftelsen anmäla sådana ändringar som inverkar på hans rätt att erhålla pension eller på pensionens belopp.

Pensionsstiftelsen kan av pensionstagaren kräva utredning över omständigheter som påverkar pensionens belopp och utredning över att han fortfarande uppfyller villkoren för erhållande av pension. Har pensionstagaren inte tillställt pensionsstiftelsen nämnda utredning inom en av pensionsstiftelsen utsatt skälig tid, kan pensionsstiftelsen besluta att utbetalningen av pensionen skall avbrytas till dess utredningen inlämnats.

53 §

Pension betalas inte retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden efter den då ansökan om pension lämnades in eller för en tid som är längre än denna och som föreskrivs i pensionsstiftelsens stadgar.

Ansökan om någon annan förmån än pension skall för att rätten till den inte skall gå förlorad göras inom sex månader efter att rätten uppkom, om inte en längre tid föreskrivs i pensionsstiftelsens stadgar. En förmån kan dock helt eller delvis beviljas också på en försenad ansökan, om det måste anses oskäligt att förvägra den.

54 §

Pensionsstiftelsen har rätt att som ett engångsbelopp betala ut ålders- eller familjepension eller på fribrev baserad invalidpension som är mindre än 100 mark i månaden och med pensionstagarens samtycke mindre än 200 mark i månaden. Engångsbetalningen skall räknas ut enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer.

55 §

När det uppstår dröjsmål med utbetalningen av pension eller annan förmån skall pensionsstiftelsen betala den försenade pensionen eller andra förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen av förmånen beräknad per år skall motsvara den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen och den skall räknas för varje dag av dröjsmålstiden. Dröjsmålstiden anses börja när tre kalendermånader har förflutit från utgången av den kalendermånad då den försäkrade till pensionsstiftelsen har lämnat in ansökan samt de handlingar och upplysningar som nämns i 50 §. Förhöjningen av ett förmånsbelopp som på basis av samma beslut skall betalas senare skall dock räknas från förfallodagen.

När en förmån som avses i 1 mom. av skäl som beror på förmånstagaren inte har kunnat betalas i rätt tid är pensionsstiftelsen inte skyldig att betala förmånen förhöjd för en längre tid än från den dag då hindret, enligt vad pensionsstiftelsen känner till, har upphört. Om betalningen av en förmån försenas till följd av ett lagstadgande, på grund av ett avbrott i de allmänna kommunikationerna eller i den allmänna betalningsrörelsen eller till följd av något liknande övermäktigt hinder, är pensionsstiftelsen inte skyldig att betala förmånen förhöjd för det dröjsmål som orsakas av ett sådant hinder. En förmånsförhöjning som understiger 25 mark behöver inte betalas.

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

56 §

Om inte något annat föreskrivs i pensionsstiftelsens stadgar, har den som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets inte rätt till invalidpension med anledning av en sådan sjukdom som tydligt framträtt före arbetsförhållandets inledande eller med anledning av sådant lyte eller sådan skada som har uppstått

före nämnda tidpunkt. Denna begränsning gäller dock inte om arbetsförhållandet varat minst två år utan avbrott.

57 §

Om den som ansöker om en förmån eller hans ombud svikligen har gett pensionsstiftelsen oriktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för erhållande av en förmån enligt pensionsstiftelsens stadgar eller för förmånens storlek, kan förmånen förvägras eller nedsättas enligt vad som med beaktande av förhållandena är skäligt.

58 §

Pensionsstiftelsen är fri från ansvar gentemot en försäkrad eller en förmånstagare som uppsåtligt har framkallat försäkringsfallet.

Har en person som hör till verksamhetskretsen eller en annan förmånstagare framkallat försäkringsfallet genom grovt vållande, kan en förmån som tillkommer honom förvägras eller sänkas eller utbetalningen av en redan beviljad förmån avbrytas, enligt vad som med beaktande av förhållandena är skäligt.

Vad 2 mom. stadgar skall tillämpas också då en person som hör till verksamhetskretsen utan godtagbart skäl vägrat gå med på undersökning eller vård som föreskrivs av en läkare som pensionsstiftelsen anvisar, med undantag för åtgärder som medför allvarlig skada för hälsan.

59 §

Pensionsstiftelsen får inte för att befrias från ansvar åberopa 58 § 1 mom., om en person som hör till verksamhetskretsen eller en annan förmånstagare var i den ålder eller i ett sådant sinnestillstånd att han inte kunnat dömas till straff för brott eller om en person som hör till verksamhetskretsen eller en annan förmånstagare i syfte att förhindra person- eller egendomsskada handlat under sådana förhållanden att åtgärden kan anses vara försvarlig.

60 §

Om pensionstagaren skall avtjäna frihetsstraff på straffanstalt eller blir intagen i tvångsinrättning, kan betalningen av pensionen för denna tid helt eller delvis inställas eller på framställning av socialnämnden betalas till nämnden för att användas för framtida försörjning av de anhöriga som pensionstagaren

underhåller och vilkas uppehälle han enligt lag är skyldig att sköta.

61 §

Frivillig tilläggspension och annan förmån kan betalas till länder som står utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte något sannat föreskrivs i pensionsstiftelsens stadgar.

62 §

Om en person som hör till verksamhetskretsen eller en annan förmånstagare har fått större förmåner än han har varit berättigad till, skall den förmån som betalats utan grund återkrävas.

En förmån som betalats utan grund kan lämnas helt eller delvis oåterkrävd om detta anses skäligt och om utbetalningen av förmånen inte skall anses ha berott på svikligt förfarande av en person som hör till verksamhetskretsen eller förmånstagaren eller hans ombud eller om det belopp som skall återkrävas är obetydligt.

En utan grund betald förmån får återkrävas även genom att den kvittas mot förmåner som betalas framledes. Från ett förmånsbelopp får dock inte utan den till verksamhetskretsen hörande personens eller förmånstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av förmånsbeloppet som återstår efter att på förmånen har verkställts förskottsinnehållning med stöd av lagen om förskottsuppbörd (418/59) eller uppburits källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78).

63 §

De belopp som 54 § och 55 § 2 mom. stadgar skall kalenderårsvis justeras enligt det löneindex som årligen fastställs för tillämpningen av 9 § lagen om pension för arbetstagare.

8 kap.

Tillsynen över pensionsstiftelserna

64 §

Tillsynen över pensionsstiftelsernas verksamhet utövas av social- och hälsovårdsministeriet. Ministeriet har rätt att meddela föreskrifter om pensionsstiftelsernas verksamhet.

Social- och hälsovårdsministeriet kan bestämma att tillsynsuppgifter som gäller de pensionsstiftelser som bedriver verksamhet en-

ligt lagen om pension för arbetstagare skall överföras på pensionskyddscentralen.

65 §

En pensionsstiftelse skall varje år inom fem månader från räkenskapsperiodens upphörande eller vid en senare tidpunkt som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer till ministeriet lämna in bokslutet, revisorernas utlåtande samt en statistikberättelse enligt formulär som ministeriet har fastställt.

Pensionsstiftelsen skall inom en skälig tid som ministeriet har fastställt lämna detta också andra för den tillsyn som stadgas i denna lag behövliga uppgifter än de som avses i 1 mom.

Pensionsstiftelsen skall också tillställa pensionskyddscentralen de handlingar och uppgifter som avses i 1 och 2 mom., om ministeriet har överfört tillsynsuppgifter på denna.

66 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att när som helst granska en pensionsstiftels verksamhet och delta i de sammanträden där beslutanderätten i pensionsstiftelsens angelägenheter utövas, dock inte i beslutsfattandet.

Ministeriet kan förordna om särskild granskning av pensionsstiftels verksamhet för en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Särskild granskning utförs på pensionsstiftelsens bekostnad. Innan förordnandet ges skall ministeriet höra pensionsstiftelsens styrelse och, om granskningen avser en viss persons åtgärder, denna person. En särskild granskning skall utföras om vägande skäl anses föreligga. Ministeriet kan utse en eller flera granskare.

Vad 34, 112, 113 och 128 §§ i denna lag samt 10, 15, 21—25 och 44 §§ revisionslagen stadgar om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på granskare som avses i 3 mom.

Av särskilda skäl kan ministeriet omhänderta handlingar som tillhör pensionsstiftelsen. Pensionsstiftelsen skall på begäran avgiftsfritt få kopior av handlingarna.

67 §

Om en pensionsstiftelse inte följer lag, sina stadgar eller av social- och hälsovårdsministeriet med stöd av denna lag meddelade föreskrifter, skall ministeriet uppmana pensionsstiftelsen att rätta till saken inom en viss tid.

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av beslut som styrelsen eller något annat

förvaltningsorgan har fattat i ett ärende som avses i 1 mom. Har beslutet redan verkställts, kan ministeriet förplikta pensionsstiftelsen att vidta åtgärder för att få en rättelse till stånd.

Ministeriet kan föreligga vite för att förstärka en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf. Ändring i ett beslut om föreläggande av vite får inte sökas genom besvär. Vitet döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett förbud enligt denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet bestämma att pensionsstiftelsens verksamhet till vissa delar skall upphöra eller att stiftelsen skall upplösas. När pensionsstiftelsen upplöses skall i tillämpliga delar iakttas 10 kap.

68 §

Sköter pensionsstiftelsens styrelse inte sina åligganden, kan social- och hälsovårdsministeriet förordna en eller flera syssломän att handha pensionsstiftelsens angelägenheter till dess styrelsen på nytt börjar sköta sina åligganden.

Till syssломännen skall av pensionsstiftelsens tillgångar betalas ett av ministeriet godkänt arvode samt kostnadsersättning. Om pensionsstiftelsens tillgångar inte räcker för betalning av arvoden och ersättningar, skall den bristande delen täckas av de tillgångar som uppbärs hos pensionsstiftelsen som ersättning för försäkringsinspektionens kostnader.

69 §

Anser social- och hälsovårdsministeriet att en pensionsstiftelse är eller håller på att råka i ett sådant tillstånd att den bör upplösas, kan ministeriet förbjuda pensionsstiftelsen att överlåta eller pantsätta egendom som den har i sin besittning.

9 kap.

Registret över pensionsstiftelser

70 §

I registret över pensionsstiftelser som förs av social- och hälsovårdsministeriet skall anmälningar som gäller pensionsstiftelser samt myndigheters beslut och tillkännagivanden om dem antecknas enligt vad denna lag stadgar.

Anmälningar till registret skall göras till ministeriet så som ministeriet bestämmer.

Var och en har rätt att få uppgifter om de anteckningar som gjorts i registret och de handlingar som hör till dem.

71 §

Om grundande av en pensionsstiftelse skall till registret över pensionsstiftelser göras en anmälan (*grundanmälan*), i vilken skall nämnas

1) pensionsstiftelsens namn och hur namnet uttrycks på olika språk,

2) vilken kommun i Finland som är pensionsstiftelsens hemkommun,

3) pensionsstiftelsens postadress,

4) pensionsstiftelsens verksamhetskrets,

5) pensionsstiftelsens syfte,

6) arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen,

7) den dag då pensionsstiftelsens stadgar fastställdes,

8) styrelsemedlemmarnas och suppleanternas samt ombudsmannens personuppgifter,

9) om pensionsstiftelsen har ett förvaltningsråd, medlemmarnas och suppleanternas personuppgifter, samt

10) vad stadgarna bestämmer om tecknandet av pensionsstiftelsens namn samt de personers personuppgifter som har rätt att teckna detta.

För fysiska personer som skall antecknas i registret anges som personuppgifter fullständigt namn, personbeteckning, adress och medborgarskap. Om en fysisk person inte har någon finsk personbeteckning, antecknas födelsedatum i registret.

Om en arbetsgivare som hör till en pensionsstiftelse som skall antecknas i registret är en juridisk person, antecknas i registret den juridiska personens firma, registernummer och det register som denna finns inskriven i.

Den anmälan som avses i denna paragraf skall undertecknas av samtliga styrelsemedlemmar.

72 §

Om det sker en förändring i något förhållande som antecknats i registret över pensionsstiftelser, skall därom utan dröjsmål göras en anmälan till registret (*ändringsanmälan*). Anmälan skall undertecknas av minst en styrelsemedlem eller av ombudsmannen.

Sådana ändringar i pensionsstiftelsens stadgar som social- och hälsovårdsministeriet fastställt, av ministeriet med stöd av 20 § 3 mom.,

67 § 4 mom. och 68 § 1 mom. meddelade föreskrifter samt förbud enligt 69 § skall antecknas i registret utan särskild anmälan.

73 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall utan dröjsmål underrätta pensionsstiftelsen om att den blivit införd i registret över pensionsstiftelser och om ändringar som gjorts i detta.

74 §

Har en i registret över pensionsstiftelser antecknad pensionsstiftelses borgenärer meddelats offentlig stämning, har pensionsstiftelsen avträtt sin egendom till konkurs, har beslut fattats om att egendom skall avträdas till konkurs, har domstol förordnat att konkursen skall avskrivas på grund av pensionsstiftelsens ringa tillgångar eller har konkursbeslutet upphävts, skall domstolen utan dröjsmål tillställa social- och hälsovårdsministeriet ett meddelande om detta för anteckning i registret.

75 §

Om social- och hälsovårdsministeriet finner att registrering enligt lagen inte kan ske, skall beslut fattas därom. Handlingarna skall återställas tillsammans med beslutet till pensionsstiftelsens styrelse.

76 §

Om det genom ett domstolsavgörande som vunnit laga kraft har konstaterats att ett registrerat beslut är ogiltigt eller att en viss, i registret över pensionsstiftelser antecknad uppgift annars är oriktig, skall social- och hälsovårdsministeriet avföra anteckningen ur registret. Domstolen skall tillställa ministeriet avskrift av ett lagakraftvunnet avgörande i sådana ärenden som avses här.

77 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter om registret över pensionsstiftelser och hur det skall föras.

10 kap.

Likvidation och upplösning

78 §

En pensionsstiftelse skall träda i likvidation och upplösas, om

1) antalet personer som hör till verksam-

hetskretsen inte vid utgången av de två senaste kalenderåren har uppgått till det i 3 § angivna eller i pensionsstiftelsens stadgar bestämda minimiantalet och det inte kan anses sannolikt att antalet inom de närmaste fyra månaderna kommer att stiga till detta,

2) det blir uppenbart att pensionsstiftelsen inte längre uppfyller kraven i 6 kap. eller om

3) arbetsgivaren upphör med den verksamhet inom vilken de i pensionsstiftelsen försäkrade personerna är verksamma.

Social- och hälsovårdsministeriet kan förlänga den i 1 mom. 1 punkten föreskrivna tiden på fyra månader till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna äventyras därigenom.

Social- och hälsovårdsministeriet kan i det fall som avses i 1 mom. 3 punkten på ansökan samtycka till att pensionsstiftelsen fortsätter verksamheten för högst tio år åt gången, på villkor som ministeriet bestämmer i sitt beslut. Om pensionsstiftelsen har fått ett tillstånd som nämns i detta moment, behåller de personer som hör till och har hört till verksamhetskretsen, pensionstagare och andra förmånstagare samt de personer vars försäkringsförhållande har upphört så som stadgas i 88 § 2 mom. inom den i samma paragraf stadgade tiden, sin rätt till pensioner och andra förmåner enligt pensionsstiftelsens stadgar. När pensionsstiftelsen har fått nämnda tillstånd skall stadgarna ändras till att motsvara de ändrade förhållandena.

Pensionsstiftelsen kan utöver vad 1 mom. stadgar besluta att pensionsstiftelsen skall träda i likvidation och upplösas.

79 §

Beslut om att pensionsstiftelsen skall träda i likvidation fattas av pensionsstiftelsens styrelse eller av förvaltningsrådet om så föreskrivs i pensionsstiftelsens stadgar. Likvidationen börjar då beslut därom har fattats. Pensionsstiftelsens styrelse eller förvaltningsråd kan dock i det fall som avses i 78 § 4 mom. bestämma att likvidationen skall börja vid en annan senare tidpunkt.

Om styrelsen eller förvaltningsrådet inte i ett fall som avses i 78 § 1 mom. beslutar att pensionsstiftelsen skall träda i likvidation, skall en medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet eller ombudsmannen hos social- och hälsovårdsministeriet ansöka om ett sådant beslut. Ansökan kan även göras av en revisor. Ministeriet skall utan dröjsmål vidta åtgärder för fattande av beslutet.

Ministeriet skall vidta åtgärder för att pensionsstiftelsen skall träda i likvidation även när det finner att förutsättningarna i 78 § 1 mom. föreligger och pensionsstiftelsen inte beslutat om likvidation eller ansökan som avses i 2 mom. inte har gjorts till ministeriet.

80 §

När pensionsstiftelsens styrelse eller förvaltningsråd fattar beslut om likvidation skall det samtidigt utses åtminstone en likvidator i stället för styrelsen, förvaltningsrådet och ombudsmannen. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att förordna ytterligare en likvidator. Om en pensionsstiftelse som trätt i likvidation saknar i registret införda behöriga likvidatorer, skall ministeriet förordna en likvidator antingen på eget initiativ eller på ansökan av en person som hör till verksamhetskretsen, arbetsgivaren, en borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att pensionsstiftelsen har någon som kan företräda den.

Då ministeriet beslutar att pensionsstiftelsen skall träda i likvidation, skall det samtidigt förordna åtminstone en likvidator.

Vad denna lag stadgar om styrelsen, styrelsemedlemmarna och ombudsmannen gäller i tillämpliga delar likvidatorerna, om inte något annat följer av detta kapitel.

Till likvidatorerna skall av pensionsstiftelsens tillgångar betalas ett av ministeriet godkänt arvode och kostnadsersättning. Om pensionsstiftelsens tillgångar inte räcker för betalning av arvoden och ersättningar, skall den bristande delen betalas av de tillgångar som uppbärs hos pensionsstiftelser som ersättning för försäkringsinspektionens kostnader.

Utan hinder av 32 § fortsätter revisorernas uppdrag under likvidationstiden. Har inte en pensionsstiftelse som har trätt i likvidation en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren, skall social- och hälsovårdsministeriet förordna en revisor antingen på eget initiativ eller till följd av en anmälan. Likvidatorerna är skyldiga att göra en anmälan till ministeriet om att revisor saknas. Anmälan kan också göras av någon annan person.

Vad 4 kap. stadgar om revision skall i tillämpliga delar iakttas under likvidationen. Revisionsberättelsen skall dessutom innehålla ett uttalande om huruvida likvidationen enligt revisorernas mening har fördröjts i onödan.

81 §

När pensionsstiftelsen har trätt i likvidation skall likvidatorerna utan dröjsmål uppgöra bokslut för den tid före likvidationen för vilken bokslut ännu inte har uppgjorts. Därvid skall i tillämpliga delar iakttagas vad som stadgas om bokslut och revision.

Om den i 1 mom. angivna tiden även omfattar föregående räkenskapsperiod, skall för denna uppgöras ett särskilt bokslut.

Oberoende av vad denna paragraf stadgar ansvarar varje styrelse enligt denna lag och pensionsstiftelsens stadgar för pensionsstiftelsens verksamhet för de räkenskapsperioder som avses i 1 och 2 mom.

82 §

Likvidatorerna skall utan dröjsmål anmäla likvidationsbeslutet och ett eventuellt beslut om tecknandet av pensionsstiftelsens namn till social- och hälsovårdsministeriet för att antecknas i registret över pensionsstiftelser. I anmälan skall för varje likvidator nämnas hans fullständiga namn och postadress samt var han har sin bostad. Anmälan skall undertecknas av samtliga likvidatorer.

Om social- och hälsovårdsministeriet har bestämt att pensionsstiftelsen skall träda i likvidation eller förordnat likvidatorer, skall ministeriet göra en anteckning om detta i registret.

83 §

Likvidatorerna handhar pensionsstiftelsens angelägenheter under likvidationen.

Under likvidationen skall pensionsstiftelsens namn tecknas av likvidatorn eller, om det finns flera likvidatorer, av dem tillsammans, om inte något annat har bestämts när likvidatorerna förordnades.

84 §

Likvidatorerna skall utan dröjsmål söka offentlig stämning på pensionsstiftelsens borgenärer.

85 §

Pension eller annan förmån som har förfallit till betalning under likvidationen eller därinnan skall betalas, om inte ett sådant avtal om överlåtelse av försäkringsverksamheten som avses i 88 § 1 mom. har ingåtts. En pension eller någon annan förmån som har förfallit till betalning den dag då konkursen började eller

därefter betalas av tillgångar som utgör täckning för det pensionsansvar som följer av de pensioner som börjat löpa, om pensions- eller försäkringsfallet har inträffat före den dag då konkursen började.

86 §

Saknar pensionsstiftelsen kontanta tillgångar till kostnaderna för pensionsstiftelsens skötsel och de pensioner och andra förmåner som pensionsstiftelsen enligt 85 § skall betala, kan en pensionsstiftelse som är i likvidation uppsäga en fordran hos arbetsgivaren till betalning omedelbart efter uppsägningen. Det belopp som skall uppsägas får därvid inte överstiga det belopp som behövs för nämnda betalningar.

När ett i 88 § 1 mom. avsett avtal om överlåtelse av försäkringsverksamheten har ingåtts, kan utöver vad 1 mom. stadgar en fordran som en pensionsstiftelse i likvidation innahar sägas upp till betalning inom sex månader från uppsägningen även om en längre uppsägningstid skulle ha överenskommit.

87 §

Likvidatorerna skall för varje räkenskapsperiod uppgöra ett bokslut inom fyra månader efter räkenskapsperiodens slut. Har likvidationen inte avslutats inom två år, skall de samtidigt meddela orsaken till dröjsmålet.

88 §

Pensioner som redan börjat löpa samt de framtida och andra förmåner enligt pensionsstiftelsens stadgar som grundar sig på före likvidationen löpande försäkringsförhållanden skall tryggas genom köp av motsvarande förmån i en annan försäkringsanstalt. Om den andel som en person som hör eller har hört till verksamhetskretsen, en pensionstagare eller en annan förmånstagare har i de tillgångar som motsvarar pensionsansvaret understiger det maximibelopp som social- och hälsovårdsministeriet fastställt, kan det betalas till honom som ett engångsbelopp.

Har pensionsstiftelsens upplösning föranletts av att arbetsgivaren har upphört med sin verksamhet och försäkringsförhållandet har upphört inom ett år innan verksamheten upphörde, skall också de rättigheter som grundar sig på ett sådant försäkringsförhållande tryggas enligt 1 mom.

Kan ett sådant avtal om köp av förmåner som avses i 1 mom. inte fås till stånd på skäliga

villkor, skall tillgångarna skiftas mellan dem som enligt pensionsstiftelsens stadgar har rätt till dem, i förhållande till deras andelar i pensionsansvaret. För skifte skall begäras social- och hälsovårdsministeriets godkännande.

Förslår tillgångarna inte till att trygga förmånerna till fullt belopp, skall tillgångarna i första hand användas till tryggande av redan pensionerade personers löpande pensioner samt deras egna och deras förmånstagares framtida pensioner och andra förmåner. Det belopp av pensionsstiftelsens tillgångar med vilket det pensionsansvar som orsakas av förmånerna för de personer som hör till eller har hört till stiftelsens verksamhetskrets har täckts enligt minimikraven i 47 eller 146 § skall dock användas till tryggande av dessa personers förmåner. Förslår inte pensionsstiftelsens tillgångar till att trygga förmånerna enligt 47 eller 146 §, används tillgångarna till att trygga förmånerna i förhållande till täckningskraven i nämnda lagrum.

Har pensionsstiftelsen tillgångar efter att den betalt sina skulder och fullgjort alla sina övriga förbindelser, används dessa tillgångar till att trygga förmånerna för pensionstagarna och övriga förmånstagare, samt för de personer som hör till eller har hört till verksamhetskretsen, så som föreskrivs i stiftelsens stadgar.

Vad andra meningen i 1 mom. och 2—5 mom. stadgar tillämpas inte på verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare.

89 §

Har en pensionsstiftelse inte inom två år efter likvidationens början ingått ett sådant avtal om överlåtelse av försäkrings rörelsen som avses i 88 § 1 mom., skall social- och hälsovårdsministeriet bestämma en tidpunkt före vilken avtalet skall ingås, vid äventyr att pensionsstiftelsens egendom annars förvandlas till pengar och skiftas mellan dem som enligt stadgarna har rätt till dem.

Likvidatorerna skall utan dröjsmål göra upp en förteckning över de relationstal enligt vilka skiftet som avses i 88 § 3 mom. skall verkställas och tillställa social- och hälsovårdsministeriet förteckningen. Ministeriet skall hålla förteckningen tillgänglig i 30 dagar och kungöra detta enligt 102 § 2 mom. I relationstalen får rättelse sökas hos ministeriet inom 30 dagar från utgången av den tid då förteckningen hållits tillgänglig.

Vad denna paragraf stadgar tillämpas inte på

verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare.

90 §

Efter den inställedag som är utsatt i den offentliga stämningen på pensionsstiftelsens borgenärer skall likvidatorerna betala alla kända skulder med de pensionsstiftelsens tillgångar som inte behövs för köp av förmån eller betalning av ett engångsbelopp som avses i 88 § 1 mom. Om en skuld är tvistig eller om den inte förfallit till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, skall behövliga tillgångar reserveras.

När pensionsstiftelsens verksamhet upphör skall i 48 § nämnd säkerhet returneras till den som har ställt säkerheten, till den del som den inte har använts för betalning av de förbindelser som följer av pensionsskydd enligt 46 § 1 mom.

Har pensionsstiftelsen tillgångar efter att den betalt sina skulder och fullgjort alla sina övriga förbindelser, används dessa tillgångar så som föreskrivs i pensionsstiftelsens stadgar.

91 §

När en pensionsstiftelse har trätt i likvidation har de personer som hör till eller har hört till verksamhetskretsen samt pensionstagare och övriga förmånstagare för sin andel av pensionsansvaret samma förmånsrätt till pensionsstiftelsens tillgångar som innehavaren av en handpant. Den förmånsrätt som stadgas här försämrar inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handpant eller en i egendomen beviljad inteckning.

92 §

Sedan likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag skall de så snart som möjligt avge slutredovisning över sin förvaltning till revisorerna genom att uppgöra en berättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet av pensionsstiftelsens tillgångar. Till berättelsen skall fogas bokslutshandlingarna för hela likvidationstiden. Revisorerna skall inom en månad avge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen. Likvidatorerna skall utan dröjsmål tillställa social- och hälsovårdsministeriet slutredovisningen med bilagor och revisionsberättelsen.

Likvidatorerna skall utan dröjsmål underrätta personer som hör till och har hört till

verksamhetskretsen samt pensionstagare och andra förmånstagare om slutredovisningen genom att kungöra om den i en tidning som utkommer på pensionsstiftelsens hemort.

93 §

Vill någon klandra likvidatorernas slutredovisning, skall talan mot pensionsstiftelsen väckas vid tingsrätten på pensionsstiftelsens hemort inom tre månader efter att slutredovisningen har kungjorts enligt 92 § 2 mom.

94 §

Pensionsstiftelsen anses upplöst när slutredovisningen har avgivits till social- och hälsovårdsministeriet och de tre månader som avses i 93 § har förflutit och talan inte har väckts mot pensionsstiftelsen. Har talan väckts mot pensionsstiftelsen, anses pensionsstiftelsen upplöst först när avgörandet i saken har vunnit laga kraft. Ministeriet skall i registret över pensionsstiftelser anteckna att pensionsstiftelsen har upplösts samt meddela patent- och registerstyrelsen om saken för anteckning i handelsregistret efter att likvidatorerna har gjort en anmälan till ministeriet om att talan inte väckts inom utsatt tid eller att talan har avgjorts med laga kraft.

Slutredovisningen och räkenskapsböckerna samt pensionsstiftelsens förvaltningsorgans mötesprotokoll, handlingar som hänför sig till pensionsbeslut samt andra handlingar som väsentligt gäller pensionsstiftelsens verksamhet skall på ett sätt som social- och hälsovårdsministeriet godkänner förvaras i tio år räknat från det att pensionsstiftelsens upplösning har antecknats i registret över pensionsstiftelser.

95 §

Om en pensionsstiftelse som trätt i likvidation inte har tillgångar som förslår till betalning av likvidationskostnaderna, skall social- och hälsovårdsministeriet på anmälan av likvidatorerna bestämma att likvidationen skall avslutas och förklara pensionsstiftelsen upplöst. Härvid tillämpas inte 81 § 1 och 2 mom., 84, 87, 90, 92 och 93 §§ samt 94 § 1 mom. Den bristande delen av likvidationskostnaderna skall betalas av de tillgångar som uppbärs hos pensionsstiftelserna för försäkringsinspektionens kostnader. Ministeriet skall därefter anteckna i registret över pensionsstiftelser att pensionsstiftelsen har upplösts.

96 §

Om det efter pensionsstiftelsens upplösning yppar sig nya tillgångar eller om likvidationsåtgärder annars är påkallade, skall social- och hälsovårdsministeriet förordna åtminstone en likvidator att fortsätta likvidationen.

Om de nya tillgångar som inflyter till pensionsstiftelsen är obetydliga, kan ministeriet bestämma att de skall tillfalla staten eller att de utan likvidationsförfarande skall användas för något ändamål som nära ansluter sig till pensionsstiftelsens verksamhet.

97 §

Har en pensionsstiftelse trätt i likvidation i ett fall som avses i 78 § 4 mom. kan arbetsgivaren, sedan revisorerna avgivit utlåtande i saken, besluta att likvidationen skall avslutas och pensionsstiftelsens verksamhet fortsätta. Ett sådant beslut får dock inte fattas, om det föreligger en i 78 § 1 mom. nämnd likvidationsgrund eller om pensionsstiftelsens tillgångar har skiftats eller om försäkringsverksamheten redan har överförs.

Sedan det beslutats att likvidationen skall avslutas och pensionsstiftelsens verksamhet fortsätta, skall för pensionsstiftelsen enligt dess stadgar väljas en styrelse och eventuellt ett förvaltningsråd.

Sedan styrelsen valts skall likvidatorerna utan dröjsmål till social- och hälsovårdsministeriet göra anmälan om att avsluta likvidationen och om valet av styrelse och förvaltningsråd för anteckning i registret över pensionsstiftelser. Beslutet får inte verkställas förrän det har registrerats. En offentlig stämning på pensionsstiftelsens borgenärer är utan verkan då likvidationen har avslutats enligt denna paragraf.

98 §

En pensionsstiftelses egendom kan avträdas till konkurs endast genom beslut av styrelsen eller, om pensionsstiftelsen har trätt i likvidation, av likvidatorerna. Under konkursen företräds pensionsstiftelsen såsom konkursgäldenär av styrelsen och ombudsmannen eller av de likvidatorer som har utsetts innan konkursen började. Under konkursen kan dock nya styrelsemedlemmar eller nya likvidatorer väljas.

Domstolen skall, om social- och hälsovårdsministeriet gör en framställning om detta, till god man förordna också en person som ministeriet har föreslagit.

Vad 88, 89 och 91 §§ stadgar om fordringars förmånsrätt för det fall en pensionsstiftelse har trätt i likvidation skall iakttas utan hinder av att pensionsstiftelsens egendom har avträtts till konkurs.

Återstår ingen egendom då konkursen avslutats, skall pensionsstiftelsen anses upplöst när konkursförvaltningen har avgivit sin slutredovisning. Konkursförvaltningen skall utan dröjsmål göra anmälan om upplösningen till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i registret över pensionsstiftelser. Anmälan skall undertecknas av minst en medlem av konkursförvaltningen.

Om egendom återstår och pensionsstiftelsen inte var i likvidation då dess egendom avträdades till konkurs, skall styrelsen så snart som möjligt besluta att pensionsstiftelsen skall träda i likvidation. Är pensionsstiftelsen i likvidation när den försätts i konkurs, skall 96 § iakttas.

99 §

Om en pensionsstiftelse har trätt i likvidation eller försatts i konkurs, skall till dess namn fogas orden ”i likvidation” eller ”i konkurs”.

11 kap.

Fusion av pensionsstiftelse och överlåtelse av försäkringsverksamheten

100 §

En pensionsstiftelse (*överlåtande pensionsstiftelse*) kan med social- och hälsovårdsministeriets samtycke träffa avtal om fusion med en annan pensionsstiftelse (*övertagande pensionsstiftelse*), genom vilket den överlåtande pensionsstiftelsens försäkringsverksamhet, som omfattar pensionsansvar, övriga skulder och tillgångar, utan likvidationsförfarande övergår till den övertagande pensionsstiftelsen. En pensionsstiftelse (*överlåtande pensionsstiftelse*) kan likaså med ministeriets samtycke överlåta sin försäkringsverksamhet till en annan pensionsstiftelse, pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/92) eller ett försäkringsbolag (*övertagande försäkringsanstalt*).

Ett fusionsavtal skall godkännas av arbetsgivare som hör till pensionsstiftelserna och av pensionsstiftelsernas styrelser eller, om pensionsstiftelserna har ett förvaltningsråd av förvaltningsråden. Ett avtal om överlåtelse av försäkringsverksamheten skall godkännas av arbetsgivarna som hör till den överlåtande

pensionsstiftelsen och den överlåtande pensionsstiftelsens styrelse eller, om pensionsstiftelsen har ett förvaltningsråd, av förvaltningsrådet. Om försäkringsverksamheten överläts till en annan pensionsstiftelse, skall arbetsgivarna som hör till den övertagande pensionsstiftelsen och den övertagande pensionsstiftelsens styrelse eller, om pensionsstiftelsen har ett förvaltningsråd av förvaltningsrådet också godkänna avtalet. Beslut om fusion och överlåtelse av försäkringsverksamheten kan fattas även om den överlåtande pensionsstiftelsen har trätt i likvidation.

Vid överlåtelse av en del av försäkringsverksamheten skall på motsvarande sätt iakttas vad som stadgas om överlåtelse av försäkringsverksamhet.

101 §

Vad 100 § stadgar om fusion skall i tillämpliga delar iakttas även vid en fusion genom vilken två eller flera pensionsstiftelser går samman genom att grunda en ny pensionsstiftelse.

När den övertagande pensionsstiftelsen grundas ersätter fusionsavtalet stiftelseurkunden. Avtalet skall innehålla förslag till stadgar för den övertagande pensionsstiftelsen. I avtalet skall anges hur den övertagande pensionsstiftelsens ledning och revisorer skall väljas. Dessa val skall förrättas när fusionsavtalet har godkänts och social- och hälsovårdsministeriet har gett sitt samtycke till fusionen samt fastställt stadgarna för den nya pensionsstiftelsen.

102 §

Inom fyra månader efter det att den överlåtande pensionsstiftelsen och den övertagande försäkringsanstalten har godkänt fusionsavtalet eller avtalet om överlåtelse av försäkringsverksamheten skall de ansöka om social- och hälsovårdsministeriets samtycke till avtalet och om fastställelse av den ändring av stadgarna som fusionen eller överlåtelsen av försäkringsverksamheten förutsätter samt, om det är fråga om en fusion enligt 101 §, av stadgarna för den nya pensionsstiftelsen.

I fråga om ansökan om fusion eller överlåtelse av försäkringsverksamheten skall ministeriet, om det inte anser att ansökningen utan vidare utredning skall avslås, på den övertagande försäkringsanstaltens bekostnad införa en kungörelse i den officiella tidningen. I kungörelsen skall de som önskar göra anmärkningar mot ansökningen uppmanas framföra

dem hos ministeriet inom en av ministeriet utsatt tid som inte får vara längre än två månader. Ministeriet skall ålägga den överlåtande pensionsstiftelsen att utan dröjsmål underrätta de personer som hör till den överlåtande pensionsstiftelsens verksamhetskrets, dem som erhåller pension eller andra förmåner samt arbetsgivaren om kungörelsen, så som föreskrivs i stadgarna.

Vad 2 mom. stadgar tillämpas inte när överlåtelsen av en del av försäkringsverksamheten gäller endast en enskild person som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets, under förutsättning att ministeriet har gett sitt samtycke till detta.

Ministeriet skall ge sitt samtycke till en åtgärd som avses i 1 mom., om åtgärden inte gör intrång i de förmåner som tillkommer de personer som hör eller har hört till verksamhetskretsen eller pensionstagarna eller de övriga förmånstagarna.

Försäkringsverksamheten överförs på den övertagande försäkringsanstalten vid den tidpunkt som bestäms i överlåtelseavtalet, då ministeriet har gett sitt samtycke till åtgärden, om inte ministeriet i sitt beslut bestämmer en senare tidpunkt.

Om samtycke inte söks inom förskriften tid eller om det vägras, förfaller fusionen eller överlåtelsen av försäkringsverksamheten.

103 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall införa sitt samtycke till fusion mellan pensionsstiftelser och överlåtelse av försäkringsverksamheten i registret över pensionsstiftelser.

104 §

Inom fyra månader efter att samtycke enligt 102 § har givits skall pensionsstiftelserna hos tingsrätten på den överlåtande pensionsstiftelsens hemort eller, i det fall som avses i 101 §, hos tingsrätten på den övertagande pensionsstiftelsens i stadgarna angivna hemort ansöka om tillstånd att verkställa fusionsavtalet, vid äventyr att fusionen förfaller. Till ansökningen skall fogas en utredning om att registrering har skett enligt 103 § samt en förteckning över den överlåtande pensionsstiftelsens kända borgenärer och deras postadresser.

Domstolen skall utfärda kallelse på pensionsstiftelsens kända och okända borgenärer och uppmana den som vill motsätta sig ansökningen att skriftligen anmäla detta senast

två veckor före inställeledagen, vid äventyr att han anses ha bifallit ansökningen. Kallelsen skall sättas upp på domstolens anslagstavla tre månader före inställeledagen samt genom domstolens försorg två gånger publiceras i officiella tidningen, första gången senast två månader och andra gången senast en månad före inställeledagen. Om ansökningen skall domstolen särskilt underrätta social- och hälsovårdsministeriet och alla kända borgenärer.

En ansökan skall bifallas, om ingen av borgenärerna motsätter sig den eller om det på inställeledagen visas att de borgenärer som motsatt sig ansökningen har fått full betalning för sina fordringar eller att för dessa har ställts av domstolen godkänd säkerhet. Domstolen skall utan dröjsmål delge social- och hälsovårdsministeriet sitt beslut om beviljande eller vägrande av tillstånd.

105 §

Pensionsstiftelserna skall om ett domstolstillstånd som avses i 104 § göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i registret över pensionsstiftelser inom fyra månader efter det tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft. Samtidigt med underrättelse om domstolens tillstånd i ett fall som avses i 101 § skall det göras en grundanmälan som avses i 71 §.

Har fusionen enligt 104 § 1 mom. förfallit, skall den överlåtande pensionsstiftelsen utan dröjsmål anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i registret. Har en registeranmälan som avses i 1 mom. inte gjorts inom föreskriven tid eller har domstolen avslagit ansökningen, skall ministeriet i registret anteckna att fusionen har förfallit.

106 §

Fusion anses ha ägt rum när domstolens fusionstillstånd har antecknats i registret över pensionsstiftelser. Vid fusion som avses i 101 § krävs dessutom att grundandet av den övertagande pensionsstiftelsen har antecknats i registret.

Den överlåtande pensionsstiftelsens tillgångar, pensionsansvar och skulder, fränsett ersättningsyrkanden som avses i 109 och 110 §§, övergår vid fusionen till den övertagande pensionsstiftelsen och de personer och pensionstagare och andra förmånstagare som hör till den överlåtande pensionsstiftelsens verksamhetskrets blir personer och pensionstagare och

andra förmånstagare som hör till den övertagande pensionsstiftelsens verksamhetskrets. Samtidigt blir en arbetsgivare som hör till den överlåtande pensionsstiftelsen en arbetsgivare som hör till den övertagande pensionsstiftelsen.

107 §

Äger en pensionsstiftelse ensam eller tillsammans med en sammanslutning, vari pensionsstiftelsen innehar över hälften av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför eller motsvarande bestämmanderätt, mer än nio tiondedelar av ett aktiebolags aktier, har pensionsstiftelsen rätt att till gängse pris lösa in de återstående aktierna av bolagets övriga aktieägare. Den vars aktier kan lösas in har rätt att yrka att pensionsstiftelsen löser in hans aktier.

Kan avtal inte träffas om inlösningsförfarande, skall pensionsstiftelsen skriftligen meddela detta till aktiebolagets styrelse, som hos tingsrätten skall ansöka om att en god man förordnas att medan tvisten pågår bevaka bolagets okända aktieägars intressen.

Vad 14 kap. 9 § lagen om aktiebolag stadgar om inlösningsförfarande mellan moderbolag och dotterbolag skall i tillämpliga delar iakttas vid ett inlösningsförfarande i fråga om en pensionsstiftelse och ett aktiebolag som avses i 1 mom. Den säkerhet som nämns i 1 mom. i nämnda paragraf skall dock godkännas av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna paragraf tillämpas inte på aktier i bostadsaktiebolag som avses i lagen om bostadsaktiebolag (809/91) och inte heller på sådana aktier i andra aktiebolag som ensamma eller tillsammans med andra aktier medför rätt att besitta en bostadslägenhet.

108 §

Om en pensionsstiftelse äger samtliga aktier i ett aktiebolag, kan pensionsstiftelsens och bolagets styrelser, eller när pensionsstiftelsen har ett förvaltningsråd, förvaltningsrådet och bolagets styrelse, avtala att bolaget skall fusioneras med pensionsstiftelsen. Denna skall anmäla avtalet till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i registret över pensionsstiftelser, medan bolaget skall göra en anmälan till patent- och registerstyrelsen för anteckning i handelsregistret.

Inom fyra månader efter att avtalet ingicks skall pensionsstiftelsen hos tingsrätten på aktiebolagets hemort ansöka om tillstånd att verkställa fusionsavtalet, vid äventyr att fusio-

nen förfaller. Till ansökningen skall fogas en utredning om att de registreringar som avses i 1 mom. har gjorts samt en förteckning över det överlåtande bolagets kända borgenärer och deras postadresser. Domstolen skall behandla tillståndsansökningen enligt 104 § 2 och 3 mom.

Inom fyra månader efter att domstolens tillståndsbeslut har vunnit laga kraft skall pensionsstiftelsen i fråga om det domstollstånd som avses i 2 mom. göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i registret över pensionsstiftelser, medan bolaget skall göra en anmälan till patent- och registerstyrelsen för anteckning i handelsregistret. Anmälan skall göras också i det fall att fusionen har förfallit enligt 2 mom. Patent- och registerstyrelsen skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om registreringen av domstolens tillståndsbeslut.

Har registeranmälningar som avses i 3 mom. inte gjorts inom föreskriven tid eller har domstolen avslagit en ansökan, skall social- och hälsovårdsministeriet i registret anteckna att fusionen har förfallit.

12 kap.

Skadeståndsskyldighet

109 §

En styrelsemedlem, medlem av förvaltningsrådet och ombudsmannen är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av vållande har orsakat pensionsstiftelsen. Detsamma gäller skada som de genom överträdelse av denna lag, pensionsstiftelsens stadgar eller social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter har tillfogat personer som hör eller har hört till pensionsstiftelsens verksamhetskrets, en pensions- eller annan förmånstagare, arbetsgivare eller någon annan.

110 §

Pensionsstiftelsens namntecknare, som inte står i arbetsförhållande till pensionsstiftelsen och som inte är styrelsemedlem eller medlem i förvaltningsrådet eller ombudsman, är skyldig att ersätta skada som han genom att medverka till att bryta mot denna lag, pensionsstiftelsens stadgar eller social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter uppsåtligen eller genom grovt vållande orsakat pensionsstiftelsen, en person som hör eller har hört till verksamhetskretsen, en

pensions- eller annan förmånstagare eller någon annan.

111 §

Om jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller 2 och 6 kap. skadeståndslagen (412/74).

Vad 1 mom. stadgar om jämkning av skadestånd skall i fråga om styrelsemedlemmar, medlemmar i förvaltningsrådet eller ombudsmannen iakttagas endast om de gjort sig skyldiga till lindrigt vållande.

112 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan för pensionsstiftelsens räkning med stöd av 109 och 110 §§ samt för revisors räkning med stöd av 44 § revisionslagen fattas av pensionsstiftelsens styrelse eller förvaltningsråd. Om gärningen är straffbar och styrelsen eller förvaltningsrådet inte fattar beslut om att väcka talan, kan social- och hälsovårdsministeriet förordna ett ombud som skall driva åtalet för pensionsstiftelsens räkning. Till ombudet skall betalas arvode och kostnadsersättning av pensionsstiftelsens tillgångar. Om dessa inte förslår för betalning av arvodet och ersättningen, skall den bristande delen betalas av de tillgångar som uppbärs hos pensionsstiftelserna som ersättning för försäkringsinspektionens kostnader.

Om pensionsstiftelsen försätts i konkurs på ansökan som gjorts inom två år från styrelsens eller förvaltningsrådets beslut att inte väcka talan, får konkursboet föra talan utan hinder av detta beslut.

113 §

Sådan talan på pensionsstiftelsens vägnar som baserar sig på 109 och 110 §§ eller, i fråga om revisor, på 44 § revisionslagen, kan, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet eller ombudsmannen sedan tre år förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs varpå talan grundas,

2) en revisor sedan tre år förflutit från att den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg varpå talan grundas förelades vid pen-

sionsstiftelsens styrelses eller förvaltningsrådets sammanträde, och inte heller mot

3) pensionsstiftelsens namntecknare som inte står i arbetsförhållande till pensionsstiftelsen, och som inte är styrelsemedlem eller medlem i förvaltningsrådet eller ombudsman, sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd varpå talan grundas.

Har tiden för väckande av talan på pensionsstiftelsens vägnar löpt ut, kan i 112 § 2 mom. nämnd talan inte väckas sedan en månad förflutit från konkursbevakningen.

13 kap.

Sampensionsstiftelser

114 §

Om inte något annat stadgas i detta kapitel tillämpas de övriga kapitlen i denna lag på sampensionsstiftelser.

115 §

En sampensionsstiftelse kan grundas av

1) en arbetsgivare och en pensionsstiftelse som denna grundat enligt denna lag eller av pensionsstiftelser som grundats enligt denna lag,

2) finska arbetsgivare som hör till en koncern som avses i 1 kap. 2 § lagen om aktiebolag, eller

3) annan än i 2 punkten avsedd arbetsgivare och en eller flera arbetsgivare som lyder under hans bestämmanderätt.

En sampensionsstiftelse kan dessutom grundas av två eller flera arbetsgivare under förutsättning att de har

1) en gemensam ägare, som äger minst 50 procent av respektive arbetsgivarsammanslutning eller har en motsvarande bestämmanderätt i dessa, eller

2) en sådan ekonomisk eller funktionell anknytning till varandra, att det kan anses ändamålsenligt att grunda en sampensionsstiftelse.

Utan hinder av 1 och 2 mom. kan en enda arbetsgivare grunda en sampensionsstiftelse när det kan anses vara sannolikt att det senare kommer att höra flera arbetsgivare till pensionsstiftelsen. Om det inte fem år efter att stadgarna fastställdes har anslutit sig en annan arbetsgivare till pensionsstiftelsen, skall pensionsstiftelsen utan dröjsmål vidta åtgärder för

ändring av pensionsstiftelsens stadgar till stadgar för en enda arbetsgivares pensionsstiftelse.

En enda arbetsgivares pensionsstiftelse kan ändras till en sampensionsstiftelse, om den uppfyller förutsättningarna i 1 och 2 mom. En sampensionsstiftelse kan ändras till en enda arbetsgivares pensionsstiftelse, om det endast finns en arbetsgivare kvar i pensionsstiftelsen.

116 §

Utöver vad 9 § stadgar skall i sampensionsstiftelsens stadgar nämnas

1) om pensionsstiftelsens bokföring följer det i 117 § nämnda arbetsgivarspecifika eller det utjämnande systemet,

2) hur understödsavgifterna bestäms om pensionsstiftelsens bokföring följer det utjämnande systemet,

3) hur en pensionsstiftelse som beviljar frivilliga tilläggsförmåner bokför pensionsansvar för en sådan till verksamhetskretsen hörande person som har varit anställd hos flera arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen, samt

4) när en arbetsgivare skall utträda eller uteslutas ur pensionsstiftelsen samt den utträdande eller uteslutna arbetsgivarens skyldigheter mot pensionsstiftelsen.

117 §

En pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare kan för denna del av verksamheten i sin bokföring följa antingen ett utjämnande system eller ett arbetsgivarspecifikt system. En sampensionsstiftelse som beviljar frivilliga pensioner och andra förmåner skall till denna del ha en arbetsgivarspecifik bokföring, om inte social- och hälsovårdsministeriet har beviljat pensionsstiftelsen tillstånd att i sin bokföring följa det utjämnande systemet.

Inom det arbetsgivarspecifika systemet skall pensionsstiftelsens bokföring upprättas så att det särskilt för varje arbetsgivare som hör till pensionsstiftelsen framgår vilka poster som hänförs till resultaträkningen och vilka till balansräkningen. De tillgångar som arbetsgivaren ger pensionsstiftelsen skall användas till täckning för denna arbetsgivares pensionsansvar.

Inom det utjämnande systemet skall understödsavgiften som skall betalas till pensionsstiftelsen delas mellan varje arbetsgivare så som bestäms i pensionsstiftelsens stadgar. Täckning

för arbetsgivarens pensionsansvar är den enligt pensionsansvaret proportionella andelen av pensionsstiftelsens tillgångar.

118 §

Vad 5 § 3 mom. stadgar om maximiinnehavet av aktier i arbetsgivarbolaget, tillämpas utöver på sampensionsstiftelser som i sin bokföring följer det arbetsgivarspecifika systemet även på varje arbetsgivare skilt för sig.

119 §

Stadgandena i 46 och 47 §§ om täckande av pensionsansvar skall tillämpas på varje arbetsgivare skilt för sig i en pensionsstiftelse som följer det arbetsgivarspecifika systemet i sin bokföring.

120 §

Vad 6 § 3 mom. stadgar om överföring av övertäckningen eller en del av den, tillämpas i en sampensionsstiftelse på varje arbetsgivare skilt för sig. Följer en sampensionsstiftelse det utjämnande systemet i A- eller B-avdelningen, får övertäckningen inte överföras från den avdelning som följer det utjämnande systemet till en annan avdelning.

Vad 45 § 4 mom. stadgar om återbetalning av en pensionsstiftelses tillgångar till arbetsgivaren tillämpas i en sampensionsstiftelse på varje arbetsgivare skilt för sig.

121 §

Om till en sampensionsstiftelse hörande arbetsgivares tillgångar enligt 46 § och med stöd av den meddelade stadganden och föreskrifter i samband med bokslutet uppskattas täcka beloppet av ansvaret enligt 46 och 47 §§ och tillgångarna i sin helhet beräknas överstiga beloppet av ifrågavarande arbetsgivares pensionsansvar och övriga skulder, får de mot skillnaden svarande tillgångarna med nämnda arbetsgivares samtycke återbetalas till täckning för en annan arbetsgivare i pensionsstiftelsen. Till följd av överföringen får hos den överförande arbetsgivaren inte bli ansvarsunderskott.

122 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur varje arbetsgivares andel av den säkerhet som nämns i 48 § beräknas.

123 §

Delas arbetsgivarsammanslutningen i flera

arbetsgivarsammanslutningar, kan pensionsansvaret och de tillgångar som motsvarar ansvaret med social- och hälsovårdsministeriets samtycke fördelas på arbetsgivarens och de vid delningen uppkomna nya arbetsgivarsammanslutningars ansvar. Ministeriets samtycke skall sökas i samband med ansökan om ändring av pensionsstiftelsens stadgar till följd av denna åtgärd.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

124 §

Vad 78 § 1 mom. 3 punkten stadgar om upplösning av en pensionsstiftelse tillämpas på en sampensionsstiftelse när den ifrågavarande pensionsstiftelsens samtliga arbetsgivare upphör med den verksamhet inom vilken de personer som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets är verksamma.

125 §

Om en arbetsgivare utträder eller utesluts ur en sampensionsstiftelse, skall denna arbetsgivarers pensionsansvar och de tillgångar som täcker ansvaret överlätas på en annan pensionsstiftelse, en pensionskassa eller ett försäkringsbolag med iakttagande i tillämpliga delar av 11 kap. Detsamma gäller en arbetsgivare som upphör med den verksamhet inom vilken de personer som hör till pensionsstiftelsens verksamhetskrets är verksamma, om inte social- och hälsovårdsministeriet har gett samtycke enligt 78 § 3 mom. till att pensionsstiftelsen fortsätter verksamheten för denna arbetsgivarers del.

När en pensionsstiftelses ansvar överläts på det sätt som avses i 1 mom. eller när pensionsstiftelsen upplöses skall pensioner som redan löper samt de framtida pensioner och andra förmåner som bestäms enligt pensionsstiftelsens stadgar och baserar sig på ett försäkringsförhållande som fortgått före tidpunkten för ansvarsöverföringen eller innan likvidation inleddes tryggas för ifrågavarande arbetsgivarers del med de tillgångar som utgör täckning för respektive arbetsgivarers pensionsansvar, genom en överenskommelse med övertagande pensionsstiftelse, pensionskassa eller försäkringsbolag om anordnande av motsvarande pensions- och andra förmåner.

14 kap.

Särskilda stadganden

126 §

Utan hinder av vad rättegångsbalken stadgar om laga domstol i tvistemål får skadeståndstalan enligt 112 § föras vid tingsrätten på pensionsstiftelsens hemort. Samma domstol kan även behandla ett skadeståndsyrkande som grundar sig på brott.

127 §

En stämning eller annan delgivning anses ha tillställts pensionsstiftelsen då den delgivits en styrelsemedlem eller någon annan som enligt 26 § har rätt att ensam eller tillsammans med en annan person teckna pensionsstiftelsens namn.

128 §

Det kan bestämmas i en pensionsstiftelses stadgar att tvister om skadeståndsskyldighet som avses i 12 kap. mellan å ena sidan pensionsstiftelsen och å andra sidan styrelsen eller förvaltningsrådet, en styrelsemedlem eller medlem i förvaltningsrådet, ombudsmannen, en revisor, en person som hör eller har hört till verksamhetskretsen eller en arbetsgivare skall avgöras av skiljemän. En sådan bestämmelse har samma verkan som ett skiljeavtal.

129 §

Den som

1) utan behörighet bedriver försäkringsverksamhet som avses i denna lag eller bedriver sådan i strid med 78 § 1 mom. eller

2) handlar i strid med ett förbud som social- och hälsovårdsministeriet utfärdat med stöd av 67 §,

skall, om gärningen inte är ringa, för *olovligt bedrivande av pensionsstiftelseverksamhet* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

130 §

Den som

1) meddelar social- och hälsovårdsministeriet oriktiga uppgifter i en handling som skall inges med stöd av denna lag,

2) bryter mot denna lags stadganden om uppgörande av bokslut eller revisionsberättelse eller om avgivande av slutredovisning över en pensionsstiftelses likvidation, eller

3) i strid med förbud som ministeriet med-

delat med stöd av 69 § överlåter eller pantsätter egendom som en pensionsstiftelse har i sin besittning,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för *pensionsstiftelsebrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

131 §

Den som

1) svikligen skiftar en pensionsstiftelsens tillgångar i strid med denna lag eller pensionsstiftelsens stadgar,

2) i ett fall som avses i 4 § 4 mom. försummar att ansöka om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd, eller

3) underlåter att tillställa en myndighet en anmälan eller någon annan uppgift enligt denna lag,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för *pensionsstiftelseförseelse* dömas till böter.

132 §

Den som vid fullgörande av uppdrag enligt denna lag, eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, har fått uppgifter om den ekonomiska ställningen för en arbetsgivare som hör till en pensionsstiftelse eller för någon annan person eller om någons affärs- eller yrkeshemlighet eller hälsotillstånd får inte utan lov röja dem.

En pensionsstiftelse skall utan hinder av vad 1 mom. stadgar på begäran av en utmätningsman uppge beloppet av pensioner eller någon annan utkomstskyddsförmån som den betalar ut samt vilka andra inrättningar som vederligen betalar sådana förmåner till förmånstagaren.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 1 mom. döms enligt 38 kap. 2 § 2 mom. strafflagen, om inte gärningen skall bestraffas enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller om inte strängare straff stadgas på något annat ställe än i 38 kap. 1 § strafflagen.

133 §

Social- och hälsovårdsministeriets beslut eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 20, 67—69, 79 eller 80 § kan verkställas även om besvär har anförts.

134 §

Angående sådan handlings offentlighet som avses i denna lag och som en myndighet har i

sin besittning gäller lagen om allmänna handlingars offentlighet. Utan hinder av vad som stadgas om handlingssekretess får social- och hälsovårdsministeriet publicera statistik och därmed jämförbar information som belyser pensionsstiftelsernas verksamhet, ställning och utveckling och som i fråga om samtliga pensionsstiftelser har uppgjorts på likartade grunder.

Var och en har rätt att ta del av pensionsstiftelsers bokslut som social- och hälsovårdsministeriet har i sin besittning.

135 §

En pensionsstiftelse skall ha en försäkringsmatematiker för uppgörande av försäkringstekniska kalkyler och utredningar. Behörighetsvillkoren för försäkringsmatematikern bestäms enligt 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag. I fråga om försäkringsmatematikerns uppgifter gäller i tillämpliga delar vad 1 och 2 §§ förordningen om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag (464/95) stadgar.

Pensionsstiftelsen skall till social- och hälsovårdsministeriet göra en anmälan om att en försäkringsmatematiker anställts eller avgått. Ministeriet kan meddela föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

136 §

Försäkringsmatematikern vid en pensionsstiftelse skall göra en försäkringsteknisk analys av pensionsstiftelsens ställning minst vartannat år samt även vid en annan tidpunkt, om ministeriet anser det behövligt.

137 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

15 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

138 §

Denna lag, nedan den nya lagen, träder i kraft den 199 . Lagens 45 § 4 mom., 46, 47 samt 120 och 147 §§ träder dock i kraft den 31 december 1995.

Genom den nya lagen upphävs, med de undantag som nämns nedan, lagen den 2

december 1955 om pensionsstiftelser (469/55), nedan den gamla lagen, jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av den nya lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

139 §

Ingår i en innan den nya lagen trätt i kraft registrerad pensionsstiftelses stadgar bestämmelser som strider mot den nya lagen, skall i stället för dem den nya lagen iakttas.

Är stadgarna för en pensionsstiftelse som har registrerats innan den nya lagen träder i kraft bristfälliga enligt den nya lagen eller innehåller de bestämmelser som strider mot den nya lagen, skall pensionsstiftelsens stadgar ändras så att de stämmer överens med den nya lagen. För ändringen av stadgarna skall sökas social- och hälsovårdsministeriets fastställelse inom två år efter att den nya lagen har trätt i kraft.

140 §

En pensionsstiftelse som har anmälts till registrering innan den nya lagen har trätt i kraft, samt en stadgeändring för vilken ansökts om fastställelse före ikraftträdandet får registreras enligt den gamla lagen.

141 §

En pensionsstiftelse kan efter att den nya lagen har stadfästs och utan hinder av 139 § besluta att ändra sina stadgar så att de stämmer överens med den nya lagen. Beslutet skall fattas i den ordning som den gamla lagen stadgar. En ansökan om fastställelse av stadgeändringen kan göras och social- och hälsovårdsministeriets beslut om detta kan registreras före den nya lagens ikraftträdande med en anteckning om att de fastställda stadgarna träder i kraft tidigast samtidigt som den nya lagen.

142 §

Utan hinder av vad 3 § stadgar om minimiantalet personer som hör till en pensionsstiftelses verksamhetskrets kan en A-pensionsstiftelse som har registrerats innan den nya lagen trätt i kraft fortsätta sin verksamhet, om den fortsätter med den försäkringsverksamhet som den har bedrivit under den gamla lagens giltighetstid. Om pensionsstiftelsens försäkringsverksamhet utvidgas från vad den var innan den nya lagen trädde i kraft på så sätt att pensionsstiftelsens verksamhetskrets utvidgas

eller förmånerna utökas, skall pensionsstiftelsen uppfylla de i 3 § stadgade kraven inom den tid som föreskrivs i 78 § 1 mom. 1 punkten efter det att stadgeändringen på grund av att försäkringsverksamheten utvidgas har godkänts vid pensionsstiftelsens styrelses eller förvaltningsråds sammanträde.

Utan hinder av vad 3 § stadgar om minimiantalet personer som hör till en pensionsstiftelses verksamhetskrets kan sådana B- eller AB-pensionsstiftelser som har registrerats före den 1 juli 1976 fortsätta sin verksamhet, om de uppfyller stadgandena om minimiantalet personer som hör till en pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare sådana gällande stadganden lydte den 30 juni 1976. Om antalet personer som hör till en i detta moment avsedd B- eller AB-pensionsstiftelses verksamhetskrets sjunker under det i lagen om pension för arbetstagare stadgade minimiantalet, sådan den gällande lagen lydte den 30 juni 1976, skall pensionsstiftelsen uppfylla de vid nämnda tid gällande stadgandena om minimiantal inom den tid som stadgas i 78 § 1 mom. 1 punkten.

Uppfyller pensionsstiftelsen inte kraven enligt 1 och 2 mom. skall den träda i likvidation och upplösas.

143 §

Utan hinder av 4 § 4 mom. får en pensionsstiftelse fortfarande äga de aktier och andelar som den fick äga före den nya lagens ikraftträdande. Om det antal aktier och andelar som pensionsstiftelsen äger eller den bestämmanderätt som avses i lagen överskrider den övre gräns som den nya lagen stadgar vid den tidpunkt då denna träder i kraft, får pensionsstiftelsens proportionella andel av det företags aktier, andelar eller bestämmanderätt som ägandet avser inte stiga högre än den var när den nya lagen trädde i kraft. Har pensionsstiftelsens andel minskat efter att den nya lagen trätt i kraft, men alltså överskrider den lagstadgade övre gränsen, får kassans proportionella ägarandel inte längre stiga från denna lägre nivå.

Vad 1 mom. stadgar om aktier eller andelar som en pensionsstiftelse äger eller pensionsstiftelsens bestämmanderätt som avses i lagen, tillämpas också på motsvarande sätt på i 5 § 3 mom. i den nya lagen avsedda aktier som pensionsstiftelsen äger i arbetsgivarbolaget.

144 §

Utan hinder av 5 § 2 mom. krävs inte säkerhet för lån som en A-pensionsstiftelse eller en AB-pensionsstiftelses A-avdelning har beviljat arbetsgivaren före den 1 april 1991.

145 §

En pensionsstiftelse skall uppfylla kraven i 46 § beträffande de pensionsansvar som föreligger den 31 december 1993 inom 10 år från den nya lagens ikraftträdande, så att minst tre tolfte delar har uppfyllts vid utgången av det första kalenderåret, minst fyra tolfte delar vid utgången av det andra kalenderåret och på motsvarande sätt vid utgången av de följande kalenderåren det antal tolfte delar av täckningskravet som motsvarar det antal år som har förflutit efter den 31 december 1993. Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl medge undantag från detta moment.

Om pensionsstiftelsen har registrerats före 1995, skall den i 48 § nämnda säkerheten utökas till det i 2 mom. i nämnda paragraf avsedda beloppet inom två år från den nya lagens ikraftträdande så att värdet på säkerheten vid utgången av det första kalenderåret är minst tre fjärdedelar av säkerhetens minimibelopp och vid utgången av det andra kalenderåret minst säkerhetens minimibelopp. Om pensionsstiftelsen har registrerats under 1995, skall nämnda säkerhet på motsvarande sätt ökas under tre år efter att den nya lagen trätt i kraft så att säkerhetens värde är vid slutet av det första kalenderåret minst två fjärdedelar, vid slutet av det andra året minst tre fjärdedelar av säkerhetens minimibelopp och vid slutet av det tredje året säkerhetens minimibelopp. Värdet på säkerheten skall dock alltid vara minst 500 000 mark.

146 §

En pensionsstiftelse som har registrerats innan den nya lagen träder i kraft skall uppfylla de krav som 47 § ställer på pensionerade personers löpande pensioner samt deras och deras förmånstagares framtida pensioner och andra förmåner så att 75 procent av det pensionsansvar som följer av dessa pensioner har täckning fyra år efter att den nya lagen har trätt i kraft. Stiftelsen skall uppfylla ovan nämnda täckningskrav så att den vid utgången av det första kalenderåret efter ikraftträdandet har täckning för minst sex niondedelar, vid utgången av det andra kalenderåret minst sju

niondedelar och vid utgången av det tredje kalenderåret åtta niondedelar av täckningskravet på 75 procent.

När 75 procent av det pensionsansvar som följer av löpande pensioner har täckts enligt 1 mom., skall pensionsstiftelsen täcka återstående 25 procent av detta pensionsansvar inom fem år från utgången av den tidsfrist som anges i 1 mom. så att minst en femtedel har täckts vid utgången av det första kalenderåret, minst två femtedelar vid utgången av det andra kalenderåret och på motsvarande sätt vid utgången av de följande kalenderåren det antal femtedelar av täckningskravet som motsvarar det antal år som har förflutit.

En pensionsstiftelse som har registrerats innan den nya lagen träder i kraft skall uppfylla de krav som 47 § ställer på framtida pensioner och andra förmåner för personer som hör till eller har hört till pensionsstiftelsens verksamhetskrets och för deras förmånstagare inom femton år efter den nya lagens ikraftträdande så att minst en femtondedel har uppfyllts vid utgången av det första kalenderåret efter ikraftträdandet, minst två femtondedelar vid utgången av det andra kalenderåret och vid utgången av de följande kalenderåren på motsvarande sätt så många femtondedelar av täckningskravet som motsvarar antalet år som har förflutit sedan ikraftträdandet.

Vad 47 § 4 mom. stadgar om förtecknande av täckning tillämpas även på täckningen för delar av pensionsansvar enligt 1—3 mom.

Social- och hälsovårdsministeriet får av särskilda skäl bevilja undantag från denna paragraf.

147 §

Är pensionsansvaret för annat pensionskydd än pensionsskydd enligt lagen om pension för arbetstagare uträknat enligt denna lag dagen före lagens ikraftträdande mindre än pensionsansvaret enligt bokslutet som uppgjorts nämnda dag minskat med ansvarsunderskottet enligt bokslutet, används de tillgångar som motsvarar den överskjutande delen till bekostande av annat pensionsskydd än pensionsskydd enligt lagen om pension för arbetstagare. Finns det något kvar av dessa tillgångar fem år efter lagens ikraftträdande, får de användas till bekostande av pensionsskydd enligt lagen om pension för arbetstagare eller återbetalas till arbetsgivaren.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

148 §

Ett ärende som gäller upplösning av en pensionsstiftelse skall handläggas och avgöras samt anmälas för registrering enligt den gamla lagen, om offentlig stämning har sökts innan den nya lagen har trätt i kraft.

Ett ärende som gäller överlåtelse av försäkringsverksamhet skall handläggas och avgöras enligt den gamla lagen, om social- och hälsovårdsministeriets samtycke har sökts innan den nya lagen har trätt i kraft.

149 §

Sammansättningen av en styrelse eller ett förvaltningsråd som valts innan den nya lagen trätt i kraft skall ändras i överensstämmelse med den nya lagen inom två år från ikraftträdandet. Ombudsmannen skall anmälas till registret över pensionsstiftelser inom tre månader efter att social- och hälsovårdsministeriet har fastställt pensionsstiftelsens stadgar enligt den nya lagen. Om de gällande stadgarna för

pensionsstiftelsen motsvarar stadgandena i den nya lagen, skall ombudsmannen anmälas till registret inom två år och sex månader efter att lagen har trätt i kraft.

En styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet, en revisor eller en likvidator som har valts innan den nya lagen träder i kraft får, även om han enligt den nya lagen inte är behörig, kvarstå i uppdraget tills ett nytt val förrättas, dock högst två år efter ikraftträdandet. Vad som stadgas ovan gäller i tillämpliga delar också den som har rätt att teckna pensionsstiftelsens namn och som har utsetts före ikraftträdandet.

150 §

På ett bokslut som har uppgjorts för en räkenskapsperiod som börjat innan den nya lagen trädde i kraft skall den gamla lagen tillämpas.

151 §

De belopp som anges i den nya lagens 7 kap. motsvarar det för 1995 fastställda indexpoängtalet enligt 63 §.

Lag

om ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61), sådant det lyder i lag av den 17 mars 1995 (390/95), som följer:

3 §

För anordnande av pensionsskydd skall arbetsgivare ha pensionsförsäkring i ett inhemskt försäkringsbolag eller i en pensionskassa som grundas för arbetstagare som är anställda hos en viss arbetsgivare eller hos ett till en viss grupp av arbetsgivare hörande företag och som förutsätts i lagen om försäkringskassor (1164/92), eller i pensionsstiftelse enligt lagen om pensionsstiftelser (/). Ett försäkringsbolag får inte vägra ge eller upprätthålla en hos

bolaget sökt pensionsförsäkring till denna del denna inte överskrider ett pensionsskydd som uppfyller i denna lag föreskrivna minimivillkor. Ett ömsesidigt försäkringsbolag kan dock vägra ge försäkring, om den som söker försäkring inte enligt bolagsordningen kan godkännas som delägare i bolaget.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Lag

om ändring av 9 § lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 § 3 mom. lagen den 30 december 1992 om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/92) som följer:

9 §

Om en konkurs inleds före den 1 januari 2011 tillkommer i 4 § stadgad förmånsrätt i konkursen

- 1) det kapitaliserade beloppet av sådan pension som avses i 5 § lagen om socialhjälp, samt
- 2) pensionsstiftelses fordran på arbetsgivare,

vilken täcker det pensionsansvar som orsakas av frivilliga tilläggsförmåner enligt 47 § lagen om pensionsstiftelser (/), till den del betalning inte kan fås ur den pant som utgör säkerhet för fordran.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/92) 83, 170 och 171 §§ samt fogas till lagen en ny 83 a § som följer:

83 §

En försäkringskassa skall täcka den ansvarsskuld som avses i 79 § och 80 § 2 mom.

De tillgångar som täcker ansvarsskulden skall vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsverksamhet som försäkringskassan bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet.

En försäkringskassa skall med sådana slag av tillgångar som stadgas nedan i denna paragraf täcka ansvarsskulden från vilken följande poster först har avdragits:

- 1) återförsäkrares andel, högst till det belopp

som social- och hälsovårdsministeriet godkänner,

- 2) fordringar som baserar sig på regressrätt, samt

- 3) andra poster som social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl har godkänt som avdrag.

De tillgångar enligt 3 mom. som täcker ansvarsskulden skall värderas till gängse värde på sådana grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt. Ministeriet kan av särskilda skäl tillåta eller föreskriva att vissa tillgångar som hör till täckningen skall värderas avvikande från deras gängse värde.

Täckningen för ansvarsskulden skall med de

begränsningar som fastställs i förordning bestå av

1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,

3) aktier och andra andelar med rörlig avkastning,

4) andelar i placeringsfonder och andra därmed jämförbara företag för kollektivplaceringar,

5) fastigheter, byggnader och rättigheter i fast egendom såsom utnyttjande-, dispositions- och tomtlegorätt, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, rättigheter till vattenkraft som utnyttjas av vattenkraftverk förutsatt att inteckning har fastställts som säkerhet för rätten att använda vattenkraft, samt byggnadstida fordringar på sådana fastighetsbolag som äger i denna punkt avsedda tillgångar och i vilka försäkringskassan har bestämmanderätten,

6) premiefordringar på delägare och medlemmar samt andra fordringar på återförsäkrare än sådan återförsäkrarens andel som avses i 3 mom. 1 punkten,

7) skattefordringar och andra fordringar på stater och offentliga samfund,

8) andra materiella nyttigheter än de tillgångar som avses i punkt 5,

9) pengar och banktillgodohavanden, depositioner i kreditinstitut och andra institut med rätt att ta emot depositioner,

10) resultatregleringar såsom upplupna räntor, hyror och andra upplupna inkomster och förskottsbetalningar, eller

11) när det gäller lagstadgad pensionsförsäkring andra sådana poster som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt på grund av denna försäkringsforms speciella karaktär.

Ministeriet kan på ansökan av försäkringskassan som täckning för ansvarsskulden för en bestämd tid godkänna även andra tillgångar och förbindelser än sådana som nämns i 5 § och som med avseende på beskaffenheten och säkerheten kan jämföras med sådana tillgångar som avses i 5 mom.

En pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet skall utöver ansvarsskulden täcka andra av social- och hälsovårdsministeriet bestämda, med ansvarsskuld jämfällbara poster och därvid i tillämpliga delar iaktta vad denna paragraf stadgar.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar

närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

83 a §

Om i fråga om en pensionskassa som endast beviljar tilläggsförmåner tillgångarna enligt 83 § och med stöd av den meddelade författningar och föreskrifter i samband med bokslutet uppskattas varaktigt överstiga beloppet av pensionskassans ansvarsskuld och övriga skulder, får de tillgångar som motsvarar skillnaden med social- och hälsovårdsministeriets samtycke återbetalas till delägare i pensionskassan eller, om kassans verksamhetssektor omfattar flera delägare, till alla delägare i relation till de försäkringstekniska ansvarsskuldena. Vid uppskattningen av övertäckningen får ministeriet dock bestämma att värdet av vissa tillgångar som hör till täckningen beräknas avvikande från deras gängse värde.

Till den del den ovan nämnda skillnaden influtit av medlemsavgifter som medlemmarna har betalt kan ingen återbäring till delägare verkställas.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

170 §

En pensionskassa skall ha en försäkringsmatematiker för uppgörande av försäkringstekniska kalkyler och utredningar. Behörighetsvillkoren för försäkringsmatematikern bestäms enligt 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag. I fråga om försäkringsmatematikerns uppgifter gäller i tillämpliga delar 1 och 2 §§ förordningen om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag (464/95).

Försäkringsmatematikern vid en pensionskassa skall göra en försäkringsteknisk analys av pensionskassans tillstånd minst vartannat år eller oftare, om social- och hälsovårdsministeriet anser det vara motiverat.

Pensionskassan skall göra anmälan till ministeriet när den har anställt en försäkringsmatematiker och när denne har avgått.

Social- och hälsovårdsministeriet får meddela föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

171 §

Vad 170 § stadgar gäller också andra

försäkringskassor, om i deras ansvarsskuld Denna lag träder i kraft den
ingår sådant premieansvar som avses i 79 § 2 199 .
mom.

Helsingfors den 19 december 1995
